

AIARALDEA hemen

ESKUALDE BAT, AIARALDEAK HAMABOST

ERREPORTAJEA:
Euskalduntzea arriskuan dagoela ohartarazi dute Aiaraldeko ikastetxeek 2-5 or.

NAROA SAEZ ARREGI:
"Ilusioz beteta nago Munduko Txapelketa Euskal Selektzioarekin jokatzearatik" 22-23 or.

UDA FRENETIKO HONEN AZKEN HONDARRAK

LAUDIO 6
39 langile kaleratu nahi dituzte Maderas de Llodion, beharginek greba egunekin erantzungo dute
Enpresak jakinarazi du ekoizpenaren zati bat beste lantegi batera eraman nahi duela.

AMURRIO 8
4.561 euro bildu ditu Amurrioko txosna solidarioak herriko jaietan
Ekarpen ekonomikoa ez ezik, gaixotasun arraroei ematen zaien ikusgarritasuna ere azpimarratu dute

AIARALDEA 18-19
"Eraso kolektibo bat" jasan du Laudioko mugimendu feministak
Gorrito diskurtsoen gorakadaz ohartarazi du eragile feministak

KULTURA 20
Urtzi Vera Espainiako Natura Argazkilarien Elkarteko irabazle
AEFONA elkarteko argazki lehiaketa irabazi du orozkoarrak Gorbeian bertan hartutako irudiekin

KIROLA 26
Munduko kros zirkuitu onenaren barruan egongo da Amurrioko Krosa
Abenduaren 28an egingo dute kirol proba, eta iaz bezala World Athletics Silver aintzatespena izango du

MERKATARITZA FESTA

10000€

URRIAREN 17AN GASTATZEKO

ZOZKETA LAUDIO BERRIKUSIREKIN
Eta beste sari pilo bat!

1. Erosi Laudion irailaren 8tik urriaren 8ra.
2. Igo zure erosketa tiketak Laudio Berrikusi APP-ra.
3. Parte hartu zozketan: urriak 9

LAUDIO
comercio y ocio

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

TERMINO MUGAGARRITZA
ETA KONTUEN SAILA
DEPARTAMENTO DE FISCALIA,
COMERCIO Y CONSUMO

YANDIOLA
HORTZ KLINIKA LAUDIO

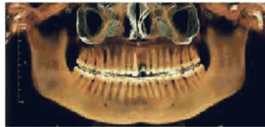
80 urte zurekin

PADI PROGRAMA

INPLANTEAK

3D ERRADIOGRAFIAK

Mediku zentroa RPS: 314/18

Karmen Kalea 13, behe LAUDIO (Araba) **946 723 100**

Erreportajea

EUSKARA ERDIGUNEAN JARTZEKO KONPROMISO ZEHAZAK HARTU DITUZTE AIARALDEKO HAMABI IKASTETXEK

Urtebete baino gehiago eman dute hausnarketa prozesuan Aiaraldeko Euskalgintza Kontseiluarekin batera, eta agerraldi bateratua egin dute ateratako ondorioak plazaratzeko. Familiei eta erakunde publikoeik ere ardura eskatu diete.

Testua **Aimar
Gutierrez Bidarte**

Jendartean "aldaketa sako-
nak" egon dira eta horren eragi-
na ikasgeletara iritsi da, "euskal-
duntzea bera arriskuan" dago.
Hala adierazi dute Aiaraldeko
hamabi ikastetxetako ordezkari-
ek *Euskara gabe ez gara* lema-
pean eginiko agerraldi batera-
tuan.

Baieztapen horiek ez dituzte
ezerezetik atera. Urtebete bai-
no gehiago eman dute hausnar-
keta prozesuan murgilduta, Aia-
raldeko Euskalgintza Kontsei-
luarekin batera osatutako Hez-
kuntza Foroaren bidez. Eta ondo-

rioak ez dira baikorrak: Egoera
larria dela ohartarazi dute, ikas-
tetxeek bakarrik ezinezkoa du-
telako ikasleak euskalduntzea.
Nabarmendu dutenez, hizkun-
tza bera ongi jakitea kolokan jar-
tzen ari da gaur egun.

Egoera "gordin" horren au-
rrean, "autokritika" egin nahi
izan dute hezkuntza zentroek.
"Euskararen egoera ez da nahi
bezain baikorra, eta, askotan,
eskolako notetan ere makillatu
egiten da errealitatea, maila apa-
lagoa baita eta zailtasunak bai-
taude", ziurtatu dute.

Euren hitzetan, jaitsi egin da
euskararekiko atxikimendua
ikasle, irakasle eta familien ar-

tean. "Eskolaz kanpo euskarare-
kin harremana eskasa da oro har
aisialdian, harremanetan eta
pantailetan", aitortu dute.

Hala ere, ez diote etsipena-
ri tarterik utzi nahi izan. Kon-
trara, "elkarrekin ekiteko unea"
dela aldarrikatu dute, "euskara-
ren etorkizuna indartzeko eta bi-
ziberritzeko".

Konpromiso zehatzak

Ez dira hitzetan geratu. Kon-
promiso zehatzak hartu dituzte
hezkuntza zentroek, "euskara er-
digunean" jarri eta "era sistema-
tikoan" lantzeko.

Ildo horretan, beharrezkotzat
jo dute saio monografikoak sortu

eta hezkuntza programan txer-
tatzea, "idazketa eta ahozkotasu-
na lantzeko". Horrez gain, "atxi-
kimendua eta lotura emoziona-
la" lantzeko beharra ere jarri
dute mahai gainean, baita eus-
kal kulturaren transmisioa in-
dartzeko ere.

Eskakizunak

Ikastetxeko eguneroko jardun-
etik harago ere jo dute manifes-
tuan, euskararekiko harremana
eskolara mugatu beharrez dela al-
darrikatuta.

Bide horretan, familien inpli-
kazioa "ezinbestekoa eta eraba-
kigarria" dela nabarmendu dute,
eta bost eskakizun zehatz egin

dizkiete: Seme-alabek euska-
rarekin harremana izatea ber-
matzea eskolatik kanpo ere; ai-
sialdian, kulturaren edota hedabi-
deetan euskaraz kontsumitzea;
euskararekiko interesa
eta aldekatasuna azaltzea;
euskararen aldeko ekimenak
babestea eta parte hartzea;
garrantziaematearekin hizkun-
tzari, eta euskarazko materialak
izan bertan izatea; eta, azkenik,
hizkuntza portaeretan gurasoak
eredu izatea.

Baina ez dira horretara mu-
gatu. Instituzioetan ere jarri
dute begirada, eurak inplika-
tzea ere ezinbestekoa dela iri-
tzita. Hezkuntza profesionalen

eta hezkuntza komunitatearen iritzia kontuan hartzea eskatu diete erakundeei, euskara politikak garatzerako orduan. Horrez gain, euskalduntzearentzat eta hezkuntzarentzat baliabide gehiago eskatu dituzte, hori "udal aurrekontuetan islatu beharra" dagoela nabarmenduta.

Atxikimenduak
Zabaleko Ikastetxea, Zarao-be Institutua, Mendiko Eskola, Amaurre Ikastetxea, Aresketa Ikastola, Arteko Gure Ama Ikastetxea, Urduña Herri Eskola, Arrankudiaga-Zolloko Eskola, Okondo Eskola, Laudio Ikastola, Latorro Ikastetxea eta Areta Herri Eskola dira manifestua sinatu duten zentroak, eta euskalgintzari edota hezkuntzari lotutako beste erakunde batzuen babesak izan dute. "Pauso zintzo hau egitera ausartu diren ikastetxeak zoriondu eta erakutsitako konpromisoa eskertu" du Aiaraldeko Euskalgintza Kontseiluak, eta prozesu sakon baten emaitza izan dela nabarmendu du.

"Euskararen egoera ez da nahi bezain baikorra, eta, askotan, eskolako notetan ere makillatu egiten da errealitatea, maila apalagoa baita eta zailtasunak baitaude", ziurtatu dute.

EUSKARA GABE EZ GARA DEKALOGOA

1. Hizkuntza gaitasunak eta joerak lantzeko ikasgai guztiak eta ikastetxeko jardura guztiak hartuko ditugu kontuan.
2. Euskal hiztun aktiboak sortu nahi ditugu, ez dugu nahikotzat hartuko euskara irakastea.
3. Euskararen soziologia emango diegu ikasleei, hots testuinguruan jarri.
4. Kulturartekotasuna hizkuntza eta kultura gutxituen ardatzetik landuko dugu.
5. Euskararen erabilera sustatu eta babestuko duten espazioak sortuko eta lanketa sistematiko eta sakona egingo dugu.
6. Euskaldun izatearen harrotasuna landuko dugu.
7. Curriculumean euskal dimentsioa jorratuko dugu.
8. Euskararen Herria, Euskal Herria, kontuan hartzen duten baliabideak erabiliko ditugu. Euskal curriculumaren erreferente izango dugu.
9. Euskarazko kulturgintzaren zaleak sortzeko lan egingo dugu.
10. Euskara hezkidetzarekin batera landuko dugu zeharkakotasunez.

Erreportajea

ITZIAR ELORTEGI ETA MIKEL JAIO
ARRANKUDIAGA-ZOLLOKO ESKOLA

“ESKOLAREKIN EZ DA NAHIKOA EUSKALDUNTZEA BERMATZEKO”

Euskara gabe ez gara manifestuarekin bat egin duzue Arrankudiaga-Zolloko Eskolan, zerk bultzatuta?

Gure eskolan, urteko plan guztietako zutabe nagusia da euskara, irakurketa eta elkarbizitzarekin batera. Euskararen alde ateratzen diren dinamika guztietara batu egiten gara.

Euskalgintza Kontseiluko bileretan landu dugu manifestua, eta eskolako klaustrora ekarri genuen, honi oniritzia emateko. Behin onartuta, ikasgeletan lantzeari ekingo diogu, haurrekin batera.

Haurrengandik hausnarketak eta konpromisoak ateratzea da gure nahia, gerora familiei helarazteko.

Eskolan landutakoa etxean ere lantzea da gure helburua.

Mailaz maila landuko duzue manifestua, beraz.

Bai, baina ikusteke dago hori nola egokitu. Haurrekin batera eraikitzen dugu metodologia. Agian nagusienek lan sakonago bat egin eta eskolako txikienei azalduko dizkiete ondorioak. Hor bestelako sinergiak sor daitezke ere. Ez dakigu. Baina bai, eskolan landuko dugu manifestua, eta etxerako lan gisa gaia familiekin jorratzea eskatuko dugu.

Familiaik aipatu dituzue. Euskalduntzeaz hitz egitean eskolaren rola jartzen dugu askotan erdigunean, baina familia, beste hainbat faktore bezala, berebizikoa da ere.

Azken urteotan mezu hori helarazi diegu familiei behin baino gehiagotan. Eskolarekin ez da nahikoa

euskalduntzea bermatzeko. Ikasturte hasierarekin batera, lanketa izugarria egin beharretan gaude urtero, hurrek oporretan euskaraz egiten ez dutela nabaritzen da eta. Oporraldi guztietan igartzen da hori, uda-sasoitik bueltan bereziki, baina baita gabonetako oporren ostean ere.

Guk egundoko ahaleginak egiten ditugu, denetarik probatu dugu. Familiei mail bidez baliabide desberdinak bidaltzen dizkiegu etxean euskarazko kultura kontsumitzeko, euskarazko marrazki-bizidunak ikusteko... Eskola bezala, euskaraz bizitzaren parte oso garrantzitsua da familia, eta gurasoak horren jabe izan behar dira.

Aukera izugarriak daude gaur egun, kulturaren alorrean, euskara kontsumitzeko: musika, telesailak, literatura... Hori guztia probestu beharra dugu.

Azken urteetan ohartu gara helburu lorgarriak dituzten kanpaina laburrak eta mugatuak direla eraginkorrenak. Ikasgela bakoitzak, ikasleekin batera, helburu bat adosten du, eta helburu hori betetzen ahalegintzen gara ikasturtean. Lehen hitza beti euskaraz izatea, gela barruan uneoro euskara mantentzea...

Manifestuak kezka bati erantzuten dio. Hezitzaile zareten neurrian, nola ikusten duzue euskalduntzearen egoera?

Gure herrian familia gehienak, eta haur gehienak, euskaldunak dira. Igarri dugu idazkiak edo aurkezpenak prestatzeko orduan ikasleek euskara maila ona erakusten dutela, ez, ordea, bat-batekotasunean. Ikasleen harremanak gaztelaniaz direnez, bat-bateko

elkarrizketetarako gaitasuna izugarri galdu dute, erraztasuna falta zaie. Haurrak kontziente dira euskaraz hitz egin behar dutela, baina nahigabe jotzen dute gaztelaniara, hori baita harremanak izateko modu naturala.

Begirada Arrankudiagatik altxatuta, zertan uste duzue egin duela huts euskalduntzeak?

Ez dakigu, akaso galdu egin da euskaraz hitz egiteak zekarren harrotasuna? Askok landu dugu gaia.

Familien inplikazioa asko jaitsi dela esango nuke. Orokortu egin da euskara eskolan ikasiko duten ustea. Horrek ez du esan nahi gurasoek euskara jakin behar dutenik etxean euskara jorratzeko. Guk baditugu euskaraz ez dakiten familiak baina euskararen garrantziaz jakitun direnak, eta seme-alabei hori transmititzen diotenak. Hori da funtsezkoa. Euskararekiko jarrera da gakoa. Hurrek ere ikusi behar dute euskara ez dela eskolako kontu bat soilik. Iaz, Arrankudiagan ospatu zen eskualdeko Euskararen Eguna, eta ikasle askok ikusi zuten eskolako esparrutik kanpo ere pisua daukala hizkuntzak.

Bestelako agenteen inplikazioa ere beharrezkoa ikusten duzue euskalduntze prozesua irualtzeko?

Eskolaz kanpo egiten duten ekintzetan euskara txertatzea ezinbestekoa da. Bereiziki kirol arloan gaia lantzea da funtsezkoa. Gazteek erreferente ugari dituzte kirol munduan, eta erreferente euskaldunak sortuz gero bestelako garrantzia emango diote hizkuntzari ere.

“IKASLEAK
EROSO SENTITU
BEHAR DIRA
EUSKARAZ
JOLASTEN,
ZIRIKATZEN,
LIGATZEN...”

Urtebeteko hausnarketaren emaitza da uda hasieran aurkeztu zenuten *Euskara gabe ez gara* manifestua edo dekalogo.

Bai. Aiaraldeko Euskalgintza Kontseiluak sustatuta Hezkuntza Foroan elkartzen gara eskualdeko ikastetxe guztietako ordezkariak. Foro berezia da, eta lan handia egin da marko hori bideratzeko.

Hausnarketa etengabea da, eta kezkatuta gaude. Ikastolan oso kezkatuta gaude, uste dugu atzerapauso handia ari dela gertatzen euskalduntzean.

Egia da, plazaratutako dekalogo horretan aipatzen diren gauza gehienak ikastetxe askok jada betetzen ditugula. Niri bitxia egiten zait, uste nuen gaindituta genituela hainbat eta hainbat kontu. Baina horrek ere ematen digu larritasunaren pista bat. Zergatik egin behar dugu hau? Hezkuntza mundua bazen euskaldunduta zegoen esparru bat.

Ikastolan non igartzen duzue atzerapauso hori?

Detaileak dira; ikasleenak, familienak, gizartearenak... Berrio noa lehengo galderara; zergatik egin behar dugu dekalogo hau? Euskara sustatuko dugula, Euskal Curriculum landuko dugula... Hori oso barneratuta izan dugu Ikastolak eta Euskal Herriko ikastetxe gehienek ere bai.

Baina detaileak dira. Hitzaldi bat ematera dator norbait, D ereduko ikastetxe batera, eta hitzaldia gaztelaniaz eskaintzen du. Ikastolatik hitzaldia euskaraz egin behar duela esan eta honakoa erantzuten du: “Oraindik ere bizi gara horrela?”; gu arkaikoak bagina bezala.

Hezkuntza Delegaritzara deitzerakoan berdin, lehenengo esaldia beti da “erdaraz mesedez, ez dut euskara ulertzen”.

Horrelako detaileak, behin eta berriro nabaritzen ditugu inguruan. Gurasoak euskaldunak dira eta haur txikiekin erdaraz egiten dute. Nerabeak ere berdin, asko errepikatzen den iruzkina da “euskarak Laudion ez duela ezertarako balio”. Inolako lotsarik gabe darabilte ikasleek gaztelania irakasleen aurrean. Hori lehen ez zen gertatzen.

Egoeraren larritasunaren isla dira jarrera horiek guztiak.

Nik azken puntu bat gaineratuko nuke ere. Ikus-entzunezkoek izugarrizko garrantzia dute gaur egun, eta bertako erreferente guztiak erdaldunak dira. Izugarriko joera dago orain digitalizazioaren alde, baina unibertso erdalduna da. Uste dut lehenetsuna eman behar zaiola euskarazko alfabetatzeari, euskaraz gehiago idazteari. Maila izugarri jaisten ari da.

Indikatzaile asko daude larritasunaren tamaina erakusten digutenak.

Agerraldian deia egin zenieten familia eta erakundeei. Uste duzu familiek ikastetxeen esku utzi dutela euskalduntzea, horren gaineko ardurarik ez balute bezala?

Guk Ikastolan familia euskaldunen kopuru handia daukagu. Ez dugu ahaztu behar, oraindik ere, eremu erdaldun batean bizi garela. Baina bai uste dut oso erraz uzten diegula hurrei erdarara jotzen. Haur batek euskararekiko lotura galtzen badu etxean, oso zaila izango du gerora euskarara berriro jauzi egitea.

Dena ez da okerra. Badira euskaraz oso ondo moldatzen diren eta euskaraz bizi diren ikasle ohiak. Hain txarto ez dugu egin. Baina euskara oso kontu akademikoa ari da bihurtzen.

Ikastetxe gehiagotan igarri dute ahozketasunean gabezia handia dagoela.

Ikastetxeok ez dugu sustatzen, hori hala da. Gu Ikastolan duela bi urte hasi ginen hizkuntza planari buelta ematen, ikusten genuelako zer zetorren. Hiru ildo nagusitan banatu dugu hizkuntza plan berria: alfabetatzea (irakurmena eta idazmena), ahozketasuna eta kultura.

Buelta bat eman behar diogu bai ala bai euskalduntzeari, emaitzak ez direlako nahiko genituzkeenak.

Buelta emate horretan zeintzuk dira erronka nagusiak?

Niretzat erronka nagusia ahozketasunarena da. Ikasleak eroso sentitu behar dira euskaraz jolasten, zirikatzen, ligatzen... Izan dadila euskara eguneroko tresna.

Zer eskatuko zenieke familiei?

Ahalegina egitea. Baina benetako ahalegin pertsonala. Sustatu dezatela euskara etxean. Ulergaitza da euskaraz ikasi duten gurasoek ahalegin hori ez egitea. Euskararekiko jarrera aldatu beharra dago.

Burugogorrak izan behar gara, tematiak. Orain arte lortu duguna mantendu beharra dugu. Ikastola bada euskararen uharte bat, ezin dugu atzerapausorik eman.

Herriz herri

Laudio

Enpresak jakinarazi du ekoizpenaren zati bat beste lantegi batera eraman nahi duela. Horren aurrean bi greba egun egingo dituzte datorren astean, eta gehiago deituko dituzte zuzendaritzak atzera egiten ez badu.

39 langile kaleratu nahi dituzte Maderas de Llodion, eta beharginek greba egunekin erantzungo dute

Enpresak jakinarazi du ekoizpenaren zati bat beste lantegi batera eraman nahi duela. [Aiaraldea.eus](https://aiaraldea.eus)

Testua **Txabi Alvarado Bañares**

39 langile kaleratu nahi ditu Maderas de Llodion. Hala jakinarazi die enpresako zuzendaritzak Enpresa Batzordeko kideei, "produktibitate eta antolaketa kausak" argudiatuta. Azaldu dutenez, Garnica taldearen beste lantegi batzuetara eraman nahi dute ekoizpenaren zati bat (egurrezko ohol zehatz batzuk egiteaz arduratzen dena).

Enpresa Batzordeak, bere aldetik, jakinarazi du ez duela kalera-terikonartuko, eta bi greba egun deitu ditu irailaren 16 eta 18rako, ohartarazita "mobilizazio eta greba" gehiago egingo dituztela zu-

zendaritzak atzera egiten ez badu.

Beharginen ordezkariek azaldu dutenez, atzo egin zuten langile asanblada eta bertan hartu zuten erabakia. "Enpresari adierazi diogu gure helburu bakarra hitzarmen kolektiboaren negoziazioa berreskuratzea dela, baina soilik kaleratze horiek bertan behera utzita, plantilla osoarentzat kalte larri bat suposatzen dutelako", azaldu dute, Maderas de Llodion "inor soberan ez dagoela" nabarmenduta.

Duela astebete jakinarazi zien zuzendaritzak Enpresa Batzordeko kideei kaleratze kolektiboa burutzeko asmoa zuela, baina neurri horren dimentsioa zehaztu gabe.

Aste honetan egin dute bilera, eta bertan eman du enpresak bere asmoen berri. Sindikatuak gogorarazi dute "uztaileko azken asteetan hitzarmenaren negoziazio-prozesu bete-betean" zeudela zuzendaritzarekin, eta hainbat puntutan aurrera egiten ari zirela. Gauzak hala, elkarriketaren dinamika haustea leporatu diote konpainiari, eta "zuzenean langileen etorkizunaren aurka" jo dutela.

Enpresa Batzordea

Hiru ordezkarik ditu LABek Maderas de Llodionko Enpresa Batzordean, eta bina ELA, CCOO eta UGTk. Sindikatu abertzale-

ko kideek berretsi dute ez dutela inolako lanpostu galerarik onartuko eta, horretarako, ezinbestekotzat jo dute "ekintza sindikala aktibatzea". ELAk ere uste du "irimo" erantzun behar zaiela enpresaren asmoei, "mobilizazio eta greba gehiagorekin".

5 milioi euroko inbertsioa

Laudioko enpresa historikoetako bat da Maderas de Llodion. 1982 urtean hasi zuen bere ibilbidea, eta 2018. urtean eskuratu zuen Garnica enpresa taldeak.

2022a urte mugitua izan zen Laudioko lantegian, Garnicak iragarri zuen 5 milioi euroko inbertsioa egingo zuela. Pinuz egi-

niko kontratxapatuaren ekoizpen gaitasuna handitu nahi zuten modu horretan, dibertsifikazio estrategia berri bat garatzea rekin batera.

Martxoa eta apirilean sute bana egon ziren fabrika. Dena den, gertakari ikusgarriak izan ziren arren, kalteak ez ziren berebizikoak izan, eta maiatzean itzuli ziren beharginak lanera. Urrian Carlyle Group inbertsio funtsa bilakatu zen Garnica taldearen akziodun nagusia, ICG funtsak zuen tokia hartuta. Azaroan, aldiz, enplegua aldi baterako erregulatze espedientea aurkeztu zuen zuzendaritzak, martxoaren 31ra arte indarrean egon zena.

Orozko

Maika Garbiras Ugarriza, Berakatz eguneko funtsezko pieza

Maika Garbiras udaletxeko balkoian 2016an. Aiaraldea.eus

Testua
Txabi Alvarado Bañares

Abuztuaren 28an zendu zen Maika Garbiras Ugarriza, aurtengo sanantolinak hasteko egun gutxi falta zirenean. Aipamen berezia egin zioten orozkoarrari asteleheneko txupinazoan, jaiak barru-barrutik bizi zituela nabarmentuta.

Ez da gutxiagorako. Garbiras funtsezko pertsona izan zen urte luzez bere herriko festen antolaketan. Ia hogeitaz aritu zen Berakatz eguneko bazkaria antolatzen, eta 2016an pregoilari izendatu zuten, eginiko lan hori aitortzeko asmoz.

1979. urtean ekin zioten sanantolinetako otordu ospetsuena antolatzeari, Garbirasen beraren hitzetan. "Lehen kalejira bat egoten zen egun horretan eta lagun taldeek bazkariak egiten zituzten, baina bakoitzak bere aldetik, eta guk beste eredu bat planteatu genuen", azaldu zuen Aiaraldea Komunikabideari eskainitako elkarrizketan. Garbiras ardu-

ratzen zen otordua prestatzeaz, baina kide ugari zituen bidelagun. Hala oroitzen zuen berak: "Aurreko egunean hasten ginen beti eta prestaketak berak ere giro ederra sortzen zuen, ospakizunaren parte zen". Bere hitzetan, 250 lagun inguru biltzen ziren urtero frontoian, baita "Laudioko kuadrillak ere".

Hala ere, bazkaria ez zegoen sanantolinen egitarau ofizialaren barruan sartuta. Garbirasen beraren esanetan, "herri ekin-tza" izatea nahi zuten. "Udalari mahaiak eta aulkiak eskatzen genizkion baina ez beste ezer", azaldu zuen 2016an eginiko elkarrizketan, "hala ere, urtez urte egitarauan sartzeko eskakizuna jasotzen genuen Udaletik eta azkenean sartu zen baina xarma galdu zuen. Guk 1990. hamarkadaren amaieran utzi genion bazkaria antolatzeari".

Bere hitzetan, Berakatz eguneko bazkariaren filosofia izan beharko lukete sanantolin guztiek, "partehartzaileak eta bizi-kidetasunari lotutakoak" izanda.

Aiaraldea

Palestinaren aldeko burrunba entzun da Aiaraldeko hamaika txokotan

Ugaritu egin dira Palestinaren aldeko mobilizazioak. Aiaraldea.eus

Testua
Almar Gutierrez Bidarte

Ozen entzun dira azken asteetan Palestinaren aldeko eta Israel lekdarabilen genozidioaren aurkako ahotsak, baita Aiaraldean ere. Espainiako Itzuliaren Bilboko helmuga oztopatu zuten protesta arrakastatsuen ondotik, elkarretara-

Elkarretaratze zaratzuak egin zituzten iragan irailaren 5ean

tzeak deitu zituen Gernika-Palestina herri ekimenak iragan irailaren 5ean.

Orozkon, Urduñan, Arrankudiagan, Amurrioren eta Laudion bategin zuten genozidioaren kontrako mobilizazio zaratzuak. Aiaran eta Okondon deialdi bateratuari esker Arespalditzan izan zuten elkargunea herritarrek.

QUICK PC REPAIR

Informatika argi eta erraz

ETXEZ ETXEKO ZERBITZUA gainkosturik gabe

· Salmenta · Konponketak

· Informatika-ekipamenduen eta STen inguruko prestakuntza ematen dugu negozio eta etxetarako

· Bezeroaren premietara egokitutako fakturen eta tiki ten diseinua, eta kudeaketa-programen diseinua

Galdetu PC eta ordenagailu eramangarrien **REMOVE PLANARI** buruz

Dionisio Aldama 2, AMURRIO · 685 70 19 56 · 945 03 48 12

www.quickpcrepair.es · quickpcrepair@quickpcrepair.es

• Doako etxeko zerbitzua

• 0km produktuak

• Garaiko frutak eta barazkiak

• Egunero Iza okindegiko ogia

• Pertsonalizatutako fruten eta barazkien saskiak

945 092 550 · Landako kalea 1, Amurrio · @frutadenda_selene

Herriz herri

Amurrio

4.561 euro bildu ditu Amurrioko txosna solidarioak

Jaien aurkezpenean parte hartu zuten txosna solidarioko kideek. Aiaraldea.eus

Testua
Aitor Aspuru Saez

Amurrioko txosna solidarioaren bultzatzaileek azaldu dute aurten 4.561 euro eskuratu dituztela eta *perthes* gaixotasuna duten senideen elkartera bideratu dutela dirua. Egitasmoa herriko kirol elkarteek antolatzen dute eta Axier Vivanco Amurrio Trail taldeko kideak aipatu du, beste urte batzuetan baino emaitza ekonomikoki txikiagoa lortuta ere (iaz 5.157 euro izan ziren), ekimenaren alde oso garrantzitsua dela gaixotasun arraroari ematen dieten ikusgarritasuna: "Jende asko hurbildu da txosnara eta galdetu du *perthes* gaitzari buruz eta horri esker azaldu diegu jende gazteari eragiten diola bereziki".

Hiru egunetan egon zen irekita txosna; abuztuaren 12an, 14an eta 16an. Berez, Amurrio Trailek hartzen du beregain, gehienbat, antolakuntzaren zama, baina herriko gainerako kirol taldeen arduradunak txandak betetzea (Kusku-

mendi, Amurrio Club, Txirrindularitza Elkartea, Oinkariak, Ezina Ekinez Egina, Zaraobe Saskibalo Taldea, Giltzarrapo, Pilotazale Elkartea, Amurrio Patin Kluba, Gorobel Kirol Gunea...). "Elkarte bakoitzak sei edo zazpi lagun jartzen ditu txanda bakoitzeko", argitu du Vivancok.

Txosna solidarioa ez da helburu berarekin Amurrioren antolatzen duten elkartasun ekintza bakarra. Hain zuzen, Gabonetan Babio Igoera prestatzen dute. Kasu horretan ere, gaixotasun arraroen ikerketa finantzatzeko baliatzen dute bildutako dirua. Gauzak horrela, Amurrio Trailek laster ekingo dio ekimen horren aurtengo edizioa prestatetari. Lehenik eta behin, zein elkarte babestu erabaki beharko dute. "Jadanik bost elkarte jarri dira gurekin harremanetan eta deliberazio zaila da, guztiek behar dutelako laguntza eta ikusgarritasuna. Erabiltzen dugun irizpideetako bat da Amurrioko kideren batizatea taldeak", gaineratu du Vivancok.

Aiara

Igebelar eta Krabelin Solar zentral fotovoltaikoek aurrera egiten jarraitzen dute, Aiarako Udalak salatu duenez

Udan hainbat elkarretaratze egin dituzte Aiaraldean aurreikusitako makroproiektuen aurka. Aiaraldea.eus

Testua **Aitor Aspuru Saez**

Aiarako Udalak jakinarazi du Igebelar Solar eta Krabelin Solar proiektu fotovoltaiako Arabako Foru Aldundiaren eta Eusko Jaur-laritzaren oniritziak jasotzen jarraitzen dutela. Hain zuzen, Igebelar egitasmoak aurretiko baimen administratiboa jaso zuen abuztuaren 4an Arabako Lurralde Historikoko Aldizkari Ofizialaren bidez.

Krabelin Solarrek, aldiz, hilaren 7an lortu zuen Eusko Jaur-laritzaren oniritzia ingurumen inaktuaren txostenari dagokionez. Ondorioz, proiektu pribatu biek eman dituzte aurrerapausoak.

Igebelar Solarren kasuan, proiektuak aldaketa bat izan du Aiarako Udalak egindako alegazioen ondorioz, eta udalerrian hartu behar zuen lursail bat ez du okupatuko (Zaraobeko gainaren alboan). Amurrioko Udalak,

ordea, ez zuen kontrako ekimenik bideratu 6.692 eguzki plaka instalatu nahi dituen proiektuaren kontra.

Krabelin Solar egitasmoak, aldiz, 10.504 plaka fotovoltaiako ezartzea aurreikusi du Murga eta Arespalditza artean. Azpiegitura energetiko biek bultzatzaile bera daukate: Enerparc multinazionala.

Krabelin Solar sustatzeko baliatutako konpainiaren izena Ventaja Solar 13 da eta Igebelar zein Gasteizen aurreikusitako beste proiektu bat, 10.452 panelkoa, Ventaja Solar 8 izeneko sozietatearekin bultzatzen ari dira. Berez, Enerparc Energia Solar, Ventaja Solar 8 eta Ventaja Solar 13 enpresek leku berean dute egoitza, Pozuelo de Alarcónen, Madrilen.

Informazio eza

Aiarako Udalak etsipena adierazi du Arabako Foru Aldundiaren eta Eusko Jaur-laritzaren jo-

kabidea dela eta: "Guk informazio lan handia egiten dugu herri-tarrek. Bilerak deitzen ditugu Administrazio Batzarrekin, alegazioak prestatzen ditugu, batzar irekiak ere antolatzen ditugu... Bitarteko ugari bideratzen ditugu prozesura, eta Arabako Foru Aldundiak eta Eusko Jaur-laritzak ez diete gure alegazioei erantzun ere egiten. Aldizkari ofizialen bidez jasotzen dugu informazioa, komunikazio bat bera ere jaso gabe".

Alegazioak

Hala ere, Aiarako Udalak alegazioak prestatu ditu Solariaren goi-tentsioko linearen kontra. Hamabi Administrazio Batzar batu dira horietara; Zuhatza, Murga eta Luiaondo, besteak beste, kaltetu zuzenak baitira.

Halaber, 58 herritarrek ere egin dituzte alegazioak: Zuhatzan 25ek, Luiaondon zazpik, Arespalditzan zortzik eta Murgan bik.

• **PAELLAK**
marisko, valentziar erara,
arroz beltza, fideua...

• **OILASKO ERREAK**

• ETXKO MARMELADAK
• PIPER POTOAK bertan erretakoak
• KM 0 PRODUKTUAK

EGIN ZURE ENKARGUA

☎ Mirian 618 836 139 ☎ Juan Carlos 675 942 804
Aldaiturriaga industrialdea 17-18 pab., AMURRIO

Herriz herri

Urduña

Antzinako Andra Maria Ikastetxeak ikasle ohiak bildu nahi ditu 60. urteurrena ospatzeko urrian

Urriaren 11n egingo dute ospakizuna. **Aiaraldea.eus**

Testua
Aitor Aspuru Saez

Antzinako Andra Maria Ikastetxeak 60 urte beteko ditu aurten eta jaia antolatzen ari da efemeridea ospatzeko. Hain zuzen, jaia egingo dute urriaren 11n, 10:00etan abiatuta ikasle ohiak harrera egin da. Gero 10:30ean oinez joango dira Urduñako parrokiara eta 10:45ean meza egongo da. 12:30ean ikastetxera itzuliko dira argazki zaharren erakusketa ikusi, eskola bisitatu eta hamaiketakoaz gozatzeko. 14:30ean izango da bazkaria eskolako jolastokian eta 16:30etik aurrera dantzaldia.

Zehaztu dutenez, txosna zerbitzua eskainiko dute. Ikastetxeak gonbidapena bidali die hainbat ikasle ohiari, adierazi dezaten parte hartzeko asmoa duten edo ez, esteka honen bidez. Halaber, antolatzaileek proposatu diete interesdunei deialdia zabaltea ezagutzen dituzten ikasle ohiaren artean. Informazio guztia 60aniversario@colegiojosefinos.com helbide elektronikora idatzita eska daiteke, eta ikastetxeak berak aipatu du kanpotik etortzen direnek Antzinako Andra Mariaren atarpea baliatzeko aukera izango dutela.

Okondo

Okondon hildako bi gazteak oroitzeko omenaldi jendetsua izan zen Askiola taldeko aurrendenboraldiko partida

Kirolak baino garrantzi handiagoa izan zuen trafiko istripuan zendutako gazteei egindako omenaldiak. **Antonio Crespo**

Testua
Aitor Aspuru Saez

Igandean Askiola Okondo futbol taldeak hitzordugarrantzitsua izan zuen herriko kirol zelaian, baina aurrendenboraldiko norgehiagoka baino inportanteagoa izan zen udalerrian pasa den astean hildako bi gazteei egindako omenaldia. Herritar ugari batu ziren kirol gunearen inguruan gazteak gogoratzeko eta senideak babesteko. Ekitaldia xumea izan zen, baina jende askoren parte hartzea izan

Aurten sortu duten Askiola Okondo futbol klubak CD Gordexolaren kontra jokatu zuen igandean

zuen. Lehenik eta behin, futboleko aritzen diren hainbat umek pasilloa osatu zuten. Gero partak baten atzetik igaro ziren Askiolako eta Gordexolako jokalariek eta lore sortak eraman zituzten bi gazteen argazkiei eskaintzeko. Hori bai, ondoren loreak senideei eman zizkieten. Aurrekua ere dantzatuzuten eta minutuko isilunea egin zuten. Azkenean, bisitariak lortutako garaipena izan zen bildutako jendetzarentzat interes gutxien izan zuen elementua.

Euskara eroso ikasi eta bizi

ae
euskara praktikoa

Aiarako AEK
Laudio, Amurrio, Orozko, Okondo, Aiara, Artziniega eta Urduña

EUSKARA-IKASTAROAK

- Aurrez aurrekoak: maila eta ordutegi guztiak
- Autoikaskuntza tutore eta mintza-saioekin
- Titulu ofizialak: A1-A2-B1-B2-C1

Laudioko AEK · Zubiaur, 5 · 946 726 722 · 663 194 177 · laudio@ae.eus
Amurrioko AEK · Etxegoinbide, 8 · 945 892 334 · 663 076 240 · amurrio@ae.eus
Urduñako AEK · Kultur-etxea · 607 678 079

DIRULAGUNTZAK

EUSKO JAURLARITZA · ARABAKO ETA BIZKAIKO ALDUNDIA · LAUDIO, AMURRIO, URDUÑA
ETA AIARAKO UDALAK

Iritzia

BAMBI

Euskara queer da

Duela denbora bat Aiaraldeak artikulu bat idazteko eskatu zidan, hasieran beldurra eman zidan arren, hemen nago idazten. Hain zuzen, nire beldurrari buruz idaztea erabaki dut: nola menperatzen nuen hizkuntza bat (hain aldakorra eta abstraktua den zerbait ondo jakitea posible bada) nire barruan hiltzea utzi nuen. Kostatu zait pausoa ematea, baina saiakera bera balio-tsua dela uste dut. Ez dakit ondo edo txarto egingo dudan, baina egin nahi dudala badakit.

Hasteko, kontatuko dut zergatik, nahiz eta nire bizi-tza osoa D ereduan ikasi nuen, zortzi urte baino gehiago egon naizen elkarrizketa bat euskaraz izan gabe edo euskarazko edukirik kontsumitu gabe. Arazoa ez zen atzo hasi, ni oraindik jaio ez nintzenen baizik. Alegia, nire familia guztia Galiziatik dator, frankismoan etorkizun hobe baten bila etorri ziren.

Familia askotan ohikoa den hori, nire nerabezaroan arazo bihurtu zen: hemen jaio nintzen arren, ezin nuen nire burua lurralde honetakoa ikusi. Hizkuntza erabiltzea niri ez zegokidan zerbait bezala bizi nuen. Ez nintzen “duin” sentitzen, nire odolean ez zegoela pen-

tsatzen nuen. Hainbeste barneratu nuen pentsamendu hori, ezen nik neuk eraiki nuen hesi horrek euskara mespretxatzera eraman baininduen. Inorena ez den lurraldean nengoela sentitu nuen. Orain, lekua izatea ez dela hain beharrezkoa eta aberririk ez izatea ere ederra dela ikus dezaket, baina orduan, nik benetan desio nuen *pertenentzia* sentimendu hori.

Gero, autoezagutzaren garaian, nire identitate quee-ra beste oztopo berri bat bihurtu zen. Euskara ez zen nahikoa nire errealitatea izendatzeko, ez nire lagun eta berdinenena. Ez dut esaten hori horrelakoa zenik derri-gorrez eta baldintzatua nengoela ikus dezaket. Hala ere, 2013an Euskal Herriko institutu batean egon den edozein marikak edo bollerak sentsazio antzekoa izan-go dute: Euskal identitate gazte bat jaio zen, politikoa eta konprometitua. Ez zen gehiago kontserbadorea ezta erlijiosoa, baina oraindik dinamika binario eta matxistetan oinarrituta zegoen. Garai hartan ez zegoen ez Aner Petitz ez Albina Starduten bezalakorik, gutxienez ez hain eskuragarri, (Txalo bero bat Otxoa, Andrea Muñiz Celestino, Francis, Lala eta askatazunez bizi zirenentzat).

Hain zuzen, horrelako pertsonak ezagutzeagatik ari naiz berriz ere euskara berraurkitzen eta berarekin adiskidetzen. Espazio LGTBQ+ eta feministetan eus-kara ardatz nagusia zela ikusi nuen. Orduan ohartu nintzen hizkuntzaren edertasunaz ez ezik, baizik eta erresistentzia elementu bat dela ere. Euskara queerra zela iruditzen hasi zitzaidan.

Lehenengo “mila esker”, “gracias” baten orde; gero Mikel Laboaren letrak arretaz entzun. Orduan hasi zen *pertenentzia*-sentimendu berri bat sortzen: jatorri eta aberririk gabekoa, borondate eta ahaleginatik jaiota baizik. Perfekzionismoa albo batera utzi, ulertu nuen hizkuntza artea dela, lurralde baten markoa, ez zientzia zehatza, ezta norbaitek jabetu dezaken zerbait.

Testu hau niretzat da, ez besteentzat. Froga eta sin-bolo pertsonala. Nire ahuleziaren onarpena. Trakets egitea ere erresistentzia da, saiatzen jarraitzeko auke-ra irekitzen duelako. Ondo hitz ez egitea isiltasuna baino hobe dela ikusteak nire ikuspegia aldatu du: ez bakarrik euskarari buruz, baita bizitzari buruz ere.

IMANOL ARBERAS

Hemen ere sartuta al zaude, Imanol?

Batzuetan galdetzen didate, Imanol zu hemen ere al zaude? Eta nik ia ez dut inoiz erantzuten, baina pentsatzen dut, bizirik dagoen herri bat nahi badugu, lan egin behar dela.

Asko gustatzen zaigu Aiaraldean dauden jarduera eta elkarte guztiez harro egotea. Baina komunitatearen alde egiten den lan hori guztia oso esku gutxitan dago, eta, batez ere, nekatuta dauden eskuetan.

Nik pilotakoekin hitz egiten dut, txirrindulakoekin, saskibaloikoekin eta jende gehiagorekin.

Ezin da izan ehun neska-mutil baino gehiago dituen klub batek entrenatzaileei edo zuzendariei tira egin behar izatea, edozein aitak edo amak egin dezakeen ororentzako. Odol berria sartu behar da.

Pedagogia egin behar da, jendeak ikus dezan, herri biziago baten alde lan egiten dutenek ematen dutena baino gehiago jasotzen dutela.

Urtez urte gauza bera egiten ikusten ditut eta egunen batean nazkatu egingo dira. Besterik gabe.

**ANE ARANDIA
MORGAETXEBARRIA**

Gargantua edo kulturaren ondoeza

Udako eguzkiak ez du soilik larruazala erretzen. Kulturaren distira ere bizkortzen du: jaiak kontzertuz, antzerkiz, erakusketaz blai. Kaleak bete eta agendak estutzen dira. Uda bukatzeaz, herri nahiz hirietako jaien bueltan antolatutako kultur ekitaldiez bapo-bapo egonda, ezinbestean dabil galdera bat buruan: kultura kontsumitzen ari gara ala gozatzen, barneratzen, bizitzen?

Udan irakurri beharreko liburu zerrenda luzea, sare sozialak kontzertuetako irudiz beteta, esperientziak metatuta... arrapaladan mugitzen gara batetik bestera. Baina, zurrumbilo horretan denbora tarte nahikoa eskaintzen ahal diogu ikusi, entzun, irakurri dugunari? Digeritzeko denbora hartzen dugu, ala Gargantuak umeak txirristan bezala kanporatzen dugu? Irentsi, pasa eta hurrengora goaz?

Kultura *checklist* bihurtzen ari delako irudipena daukat, zenbat jaialditan egon garen, zenbat liburu irakurri ditugun, zenbat antzerki edo bertso-saio ikusi ditugun zerrendatuz. Esperientzia pertsonalak kapital bihurtzen dira, partekatze eta erakusteko, norbere irudia pantailan eraikitze eta sare sozialetan erakusteko. Kultura *fast food* bihurtzen da: zapore bizkorra, baina elikadura eskasa.

Gozamena berehalakoa da, baina arrastorik gabea. Ez dugu digestioa egiteko tarterik hartzen. Eta, horrela, sakontasunari muzin eginez, kulturari transgresio aukerak ukatzen dizkiogu. Gargantuak bezala, erraldi baten gisan irentsi beharrean, kultura gure baitan landu eta gara dezagun. Ikusi, entzun edo irakurri dugunaren mamia, koloreak, soinuak, emozioak eta ideiak gure barnean ernal ditzagun; burmuina, bihotza eta sentsibiltatea aberasteko.

Kulturak eta esperientziek denbora behar dute: hausnarketa, berrikusketa, ezagutza eta sentimenduak gure baitan elkarlotzea. Horrek ahalbidetzen digu ez bakarrik informazioa edo entretenimendua metatzea, baizik eta gure ikuspegia zabaltzeko, emozio sakonak piztu eta pentsamendu kritikoa eta sormena garatzea.

Azkar kontsumituz gero, esperientzia huts eta gainazaleko bihur daiteke; baina lantzeko parada hartzen badugu, gure baitan hazten da. Kulturaren benetako indarra egunerokoan ere aurki dezakegu, ekitaldi handietatik urrun: irakurtzen dugun poemaren erritmoan, entzuten dugun bertsoan, elkarriketa batean pizten den ideian.

*Fast food*aren modaren kontra, azkar kontsumitutako zaporearen ordez, barnean prozesatutako, mamitsua eta iraunkorra den elikadura intelektual eta emozionala landu behar dugu. Parentesi bat da: isilune bat, barneko mugimendu bat, geure baitan hazten den zerbait, eta denbora eta sosegua behar du. Kultura ez da soilik partekatu beharreko zerbait, gure baitan landu eta gorde beharrekoa da.

KOLDO GILSANZ

Garapenaren paradoxak

Aurreko mendeko bigarren erdian garapenerako erakunde batek Afrikako eskualde batean uraren eskuragarritasuna hobetzeko hainbat proiektu burutu zituen. Inguru horretara iritsi eta lehenengo behaketak egitean berehala ohartu ziren emakumeek egunero ur bila joaten lan eskerga handia egiten zutela: ur ontziak hartu, hainbat kilometro ibili eta hamabost edo hogeiki kilo soinean bueltatzea ahalegin ikaragarria zen. Gainera, lortzen zuten uraren kalitateak ez zituen beti osasun baldintza minimoak betetzen. Zerbait egin beharra zegoen.

Erakunde honek bere ingeniari taldea elkartu eta lur azpian ur korranteak zeudela ikusita, beroriek ustiatzeko putzu eta iturriak eraiki zituzten eskualde horretako hainbat herrixketan. Eragile solidario hauek poz-positik bueltatu ziren etxera eta hurrengo urtean haien ekintzen ondorio zoragarriak ikuskatzeko prest herri horietara bueltatu ziren.

Hara non, ondorio hauek ez ziren espero bezain positiboak izan. Egia da ura errazago lortzen zutela, baina emakumeen egoerak okerrera egin zuen. Ur bila eman ohi zuten denbora haien arteko sozializazio eta sareterako denbora ere bazen. Eta funtzio nekeza bat saihestu bazuten ere, haien ongizaterako eta gizarte kohesiorako funtsezkoa zen espazioa ere galdu zuten. Denbora gehiago ematen zuten etxe barruan eta familien arteko harremanak ahuldu ziren.

Zorionez gaur egun, esku-hartze eta ikerketa horri esker, uraren kudeaketan zein bestelako garapenerako jarduketetan genero ikuspegia zeharkakoa da.

Antzeko gertaerak izendatzen ditu Yuval Noah Harari-k bere *Sapiens*; gizateriaren historia laburra liburu zoragarrian. Luxuaren tranpa deritzon atalean, bizitza errazago baten bila egindako hainbat aldaketa aztertzen ditu eta argi gelditzen da, aldaketon kalteak maiz esperotako onurak gairatzen dituztela.

Adibide askoren artean denbora aurrezteko asmakizunak aipatzen ditu: ontzi zein arropa garbigailuak, xurgagailuak, telefonoak, ordenagailuak, posta-elektronikoa... Lehen, eskutitz bat idatzi, helbidea eta zigilua gutun azalean jarri eta postontzira eramateko denbora bat behar zen. Eta erantzuna jasotzeko egunak edo asteak itxaron behar genituen. Aldiz, gaur, mezu bat azkar batean idatzi, munduaren beste partean dagoen norbaiti minutu batean hel dakioko eta honek segituan erantzun. Badirudi lana eta denbora aurreztu dugula, baina bizitza erlaxatuago bat bizi al dugu?

Argi dago ezetz. Historiako lege zorrotz bakanetako bat da luxuak beharrian bihurtzeko eta betebeharrak berriak sortzeko joera dutela. Asmakizun hauekin guztiekin denbora aurrezten genuela pentsatzen genuen, baina, horren ordez, bizitzaren jarioa hamar aldiz bizkortu dugu, gure egunak antsiatsu eta aztoratuagoak bihurtuz.

Honek gogoeta askorako ematen du. Garapen teknologikoak ongizaterako lagundu gaitzake? Zoriontasuna zenbateraino dago kanpoko baldintzen menpe? Zer nolako garapena bilatu beharko genuke, gure ongizateak hobera egin dezan?

Argazki erreportajea

OHARTU ORDUKO IHES EGIN DIGU UDAK, ETA HONEKIN BATERA AUZO ETA HERRIETAKO JAIEK. HILABETE BIZIAK IZAN DIRA. BAINA BADAGO ATZERA BEGIRATZEKO TARTEA; AIARALDEA KOMUNIKABIDEKO KAZETARIOOK FESTARIK FESTA ARITU GARA, UNE GOGOANGARRIENAK ARGAZKI KAMERAREKIN EHIZATU NAHIAN.

Uda frenetiko honen azken hondarrak

Testua eta argazkiak **Aimar Gutierrez Bidarte**

Abiada bizian joan zaigu uda, eta horrekin batera herri eta auzoetako jaiak. Eta oraindik ere azken hondarrak gozatzeke ditugun arren, sasoi polita da iraila nostalgiari tarte txiki bat ireki eta aztera begira jartzeko.

Hilabete frenetikoak izan dira musikaz eta algarez josiak. Komunitate baten parte garena ospatu eta erakusteko egunak, auzolanean eta elkarlanean eraikitako jaiak esker. Elkartasunak harilkatutako uda izan da honakoa ere. Jaia isiltasunaren konplize ez bilakatzeko hautua egin dute milaka herritarrek, eta Palestinaren alde ahotsa altxatzeko baliatu dituzte egunok.

Tona bat argazki

Aiaran, Okondon, Artziniegan, Laudion, Amurrian, Orozkon... ospakizuna nonahi zela era ikusiko zenuten Aiaraldea Komunikabideko kazetari bat edo beste, kamera eskutan. Herriz herri eta auzoz auzo igaro dugu uda, eta lan horren emaitza ikusgai duzue Aiaraldea.eus atariko dozenaka argazki galeria eta bideo erreportajeetan.

Argazki erreportajea

Argazki erreportajea

Argazki erreportajea

LA TIO RRO KO

19,20 ETA 21
SEPTIEMBRE

2025

Vital
FESTIVAL

DANBORRADA
BURUHANDIAK
IKUSKIZUNAK
BOTH · NO KONFORME
DJ TESO · MENDI MARTXA
PUZGARRIAK · IGEL-TOKA
KALEJIRAK · ARLOTEAK
HERRI BAZKARIA · BINGOA
MUS TXAPELKETA
TXAPELA BRAVA · ZIRKINIK
BEZ · DJ MASA · EUSKAL
DANTZAK · MARMITAKO
TXAPELKETA · DJ KOMI
TXOKOLATADA
ETA GEHIAGO!

LAUDIO UDALA
AYUNTAMIENTO
DE LLODIO

Argazki erreportajea

Argazki erreportajea

Erreportajea

ERASO MATXISTAK: ERROTZETIK LERRATZERA

Salaketa matxista bat publikoki salatzetik “eraso kolektibo bat” jasatera igaro zen Laudioko Mugimendu Feminista festetako egun nagusian. Oihuak, irainak, txistuak... jaso zituzten jaia eten zuten unean.

Testua **Izar Mendiguren Cosgaya**

Errepideek bi marra dituzte, bidearen alde batean edo bestean kokatzen zaituztenak; baita gurutzatu ezin diren marrak ere. Indarkeria matxisten kasuan, posizioak argi daude: bakoitzak aukeratzen du nor eta zer babestu, erasotzailea edo eraso jasane duena. Mugimendu Feministak azken urteetan “beldurra bandoz aldatu da” haripean pauso handiak eman ditu: eraso matxisten protokoloen sorkuntza, ahalduntzeko, salatzeke zein saretzeko ekimenak eta abar. Aiaraldea ere izan

da horren lekuko. Amurrión, Laudion... 24 orduko sare eta lantaldeak sortu dira emakume* feministen eskutik jai esparruetako eraso matxisten aurrean, erasoak jasaten dituztenei babesa eta laguntza eskaini ahalizateko; baita hala dagokionean esku hartzeko ere. Hala, Amurrio, Arrankudiaga-Zollo zein Laudioko txosnaguneetan zein beste hainbat eragileren jai edo ekintzetan-erasorik gertatzekotan erantzuteko protokoloak abian daude.

Ez-ohikoa eta “larria” izan zen, ordea, Laudion, abuztuak 31 goizaldean —Odoloste egunean— ordu txikitan gertatutakoa: eraso matxista bat salatzeko

ra txosnaguneko oholtzara igo-tako hogeitabat ekintzaile feministari txistuekin eta irainekin erantzun zieten festazale ugari. Biharamunean (abuztuak 31) herri agerraldia deitu zuen Laudioko Mugimendu Feministak “eraso kolektiboa” salatze-ko. Erantsi zuten, eraso matxista salatzeke igo zirenean “feminista sasikumeak, ipini musika, *feminaziak*, *marizikinak*...” eta antzeko irain eta oihuak entzun behar izan zituzten. Egoera bortitza ez zen momentu horretara mugatu, ordea: hurrengo egunetan Aiaraldea Komunikabidearen sare sozialetan pilatu zen mespretxuzko mezu zaparrada.

Laudioko Mugimendu Feministarentzat entzundako txistu, mehatxu eta irainak ez ziren kasualitatea izan; “emakumeok eta pertsona disidenteok presentzia publikoa hartzearen erantzun zuzena izan zirenean, gure eta herri osoaren aurkako eraso bat”.

Mugimendu Feministak plazaratutako irakurketan larritzat jo zuen jendearen erreakzioa: “Ez ziren nerabe *desubikatu* batzuk, ezta beste herrietatik etorritakoak soilik ere, jende asko izan zen erasoaren konplize, herrikoak barne”. Guztientzat espazio seguru eta feministak helburu, erantzukizuna kolektiboa izan behar dela gogorarazi zu-

ten; “erasotzaileak gure inguruko lagun, ezagun eta auzokideak baitira maiz”. Hargatik, bustitzeko eta zikintzeko unea dela azpimarratu dute, “zeinen aldean zauden erabakitzeko unea, pasibotasuna uztekoa”.

Gorrito diskurtsoak

Faxismoaren gorakadak ekarri du, besteak beste, gorrito diskurtsoen igoera. Laudioko jaietako erantzuna ez zen salbuespena izan. Aiaraldea Komunikabidearen sare sozialetan erreakzio ugari piztu zuten: “Zer egingo zenukete 5 minutuero eraso bat egon dela asmatu gabe”. “Utzi herriko jaietan zuen memelokeriak egitea-

Erreportajea

ri, mesedez. Jendeak nahi duen bakarra ondo pasatzea da. Eraso bat baldin badago poliziaren-gana jo”, zioen beste erabiltzaile batek. “Oso astunak zarete. Feminismoa politika hutsa da, eta politikarekin nazkatuta gauden”, “lapiko zaratatsuek eta antzeko ergelkeriek ez dute ezertarako balio (...) forma hauek gero eta astunagoak dira”... Kontrara, babes mezuak ere pilatu dira: “jaietan salatu eta beneatan txistuak eat horrelako hitzak entzun? Kokoteko eder bat horrerri”, “penagarria horrelako komentarioak ikustea (...) zergatik ez nahastu jaiak eta politika? Utzi jendea ondo pasatzen, baina zuk ondo pasa bitartean, beste norbait erasotzen dabil, enpatia pixka bat mesedez”, “Faxismoaren gorakadaren errua gurea ere bada, modu batean molde asko desaktibatzen behartu gintuzten eta. Orain polizia —udaltzaingoa, Ertzaintza...— ongi etorria eta babestua izan behar da guneetan, askoren isiltasun konplizeaz. Nora goaz horrela?”

Noren eta nolako babesa eta erreparazioa behar ditu, or-

dea, erasoak jasan duenak? eta erasotzaileak? eta jendarteak? Mugimendu Feministaren ustez, erasoak jasan duenak babes-
tea eta bere beharrak entzutea da beti lehenbiziko pausoa, “pertsona eta egoera bakoitzak, behar, denbora eta urrats ezberdinak eskatzen baititu”. Poliziek ohikoan salaketa jartze-
ra bideratzen dute euren jarduna, justiziaren esku geratzeko gero genero indarkeria kasuak. “Jende askok ez du salaketa jarri nahi, erasoaren berri eman eta erreparatu baizik”, erantsi dute. Izan ere, erruduntasuna, lotsa, beldurra, shocka, erasoak salatzeak sozialki edo judizialki eragin dezakeena... mamu askok egiten dute dantza, salaketa jartzearen amupear. Hori dela eta, askok jotzen dute Mugimendu Feministaren autodefentsa sistema edo sareetara; horretarako aktibatzen diren protokoloak eta taldeen bidez.

Protokoloen atzeko sare lana
Laudioko Mugimendu Feministako kideek kontatu dutenez, “sare lan handia dago protokoloaren aurretik eta atzean”. Ho-

rren adibidetzat jo dute 25 emakumeren artean 24 orduko txandetan aritzeko eginiko gogoeta eta prestakuntza saioak, edota Txosna Batzordeko sei eragile anitzekin adostutako jokamolde eta neurriak, “espazioak ahalik eta seguruena izateko denentzat”. Are, txosnen atzean dauden guztiek txanda bakoitzaren hasieran protokoloari lotutako oharra jasotzen dituzte, egun bakoitzeko arduradun taldearekin zubi-lana eginez. Horrenbestez, jai ereduaren bilakaeran edo izaeran ere izan dute protokoloek eragina.

Udalek, bestalde, kontzientziazio eta prebentziorako postu edo guneak indartzeko ahalgina egin dute azken urteetan, puntu moreak edota postuak jarrita toki edo egun esanguratsuetan.

Jaien testuingurutik kanpo ere, eraso eta arazoak mordoak dira. Isiltasunak jada ez du balio. Alde batetik bestera, badago aldea: erasoak jasan dituztenak babestea, edo erasotzaile(k). Zurea da erabakia. Hor dago koska; eta eraldaketarako atea.

Gertakarien bideoak hainbat iruzkin matxista jaso ditu Aiaraldea Komunikabidearen TikTok profilean. [Aiaraldea.eus](https://aiaraldea.eus)

Normal oso astunak zarete! jendeak ez du errurik erasotzaileak daudelako. Zure presentzia poliziarena baino alferrikakoagoa da. ♡ 109

Erasoren bat badago, badakizu nora joan behar den. Lapiko zaratatsuek eta antzeko ergelkeriek ez dute ezertarako balio ongi pasatzen ari den jendea zirikatzeke. Forma hauek ikusi duzunez gero eta astunagoak dira. ♡ 4

Zergatik nahastu behar duzu jaiak eta politika? Utzi jendeari lasai egoten eta ondo pasatzen. ♡ 110

Zer egingo zenukete 5 minuturo eraso bat egon dela asmatu gabe ♡ 3

Zer eraso? jendeari bost axola zuen feminismo topaketak. Jendeak nahi duena jaietan ondo pasatzea da eta musikarekin gozatzea, ez zuen diskurtso politikoak entzutea. Zuen pentsamendu berdina ez duena fatxa da? hori bai dela faxista izatea! ♡ 0

Kultura

Ibai Adrian Comesal
audioarrak Chicago
Youth Symphony
Orchestrarekin jo
du udan

Ibai Adrian Comesal musikariak tronboi baxua jotzen du. I.A.C.

Testua
Aitor Aspuru Saez

Ibai Adrian Comesal musikari gazteak esperientzia bikaina izan du udan, lau kontzertu eskaini baititu Chicago Youth Symphony Orchestrarekin; Valladoliden, Granadan, Sevillan eta Cordoban, hain zuzen. Izandako bizipenari buruz galdetuta, audioarrak honakoa azaldu du: "Maila hain altuko orkestrarekin jotzea plazer handia izan da. Entsegu bakoitzean eta kontzertu bakoitzean sentitzen zen exigentzia, konpromisoa eta musikarako maitasuna. Soinu handi eta landuaren parte izatea deskribaezina da. Aurrrera jarraitzeko eta musikaz gozatzen jarraitzeko motibazio handia izan da niretzat".

Areto handietan

Estatubatuarrekin egindako biran toki berezietan aritzeko parada izan du Ibai Adrian Comesalek eta horien artean bi azpimarratu ditu: "Aukera izan dugu auditorio ikusgarrietan jotzeko, hala nola Valladolideko Miguel Delibes eno Granadako Manuel de Fallan. Akustika eta edertasun bereziko tokiak dira, eta horrelako eszenatokietan jotzea pribilegio bat da, betiko gogoan izango dudana".

Aiaraldearrari kontzertu sorta horretan parte hartzeko eskaintza Gazte Orkestra Sin-

fonikoan egoteagatik heldu zitzaion. "Tronboi baxua behar zuten eta orkestrarekin harremanetan jarri ziren. Hor-tik nire izena atera zen eta azkenean parte hartu ahal izan nuen!" argitu du musikariak.

Hazteko bidea

Musikariak gehien azpimarratu duen aldea izan da ikasten eta hazten jarraitzeko bizi-pena izan duela: "Hasieratik sentitu naiz zerbait berezi baten parte, eta aukera paregabea izan dut pertsona zoragarriak ezagutzeko, giza kalitate handikoak, eta musika bizitzeko eta ulertzeko modu berria deskubritzeko: irekiagoa, elkarlan handiagoz beterikoa, eta benetan inspiratzailea".

Halaber, amerikarren lan egiteko eredua ezagutzeko balio izan dio esperientziak: "Haiekin egun hauek partekatzeko hazten lagundu dit, bai musikalki eta baita pertsonalki ere. Nola lan egiten duten, nola erlazionatzen diren musikarekin eta elkarrekin... etengabe-ko ikasketa izan da. Gure lana bizitzeko modu asko daudela eta guztiak bateragarriak direla ulertarazi didate, baldin eta errespetua eta pasioa badaude". Edonola ere, dena ez da lana izan eta bisitak egiteko tarte ere izan dute. Horri esker leku enblematikoak ezagutu dituzte, Cordobako mes-kita, esaterako.

Urtzi Verak Espainiako
Natura Argazkilarien
Elkarteko lehiaketa irabazi du

Testua
Aitor Aspuru Saez

Urtzi Vera argazkilaria AEFO-NA (Espainiako Natura Argazkila-rien Elkarte) elkarteko nazioarteko argazki lehiaketa irabazi du. Berez, lehen saria eta aipamen berezia be-rarentzat izan dira *Landareen erre-suma* kategorian. 2.000 irudi baino gehiago jaso ditu deialdiak.

Colossus irudiarekin eskuratu du sari nagusia. Horretan ehunka ur-

teko pago bat islatu du. 300 euro jaso ditu dirutan eta beste 500 aplikazio informatikoetan. Aipamen berezia, aldiz, *Alive* argazkiak eman dio, zein-nean basoak duen bizitza-eztanda erretratatu duen, negua atzean utzi-ta.

Vera duela hogeiei inguru da AEFO-NAko kidea. "Duela hogeiei urte edo hasi nintzen natura argazkigintzan eta berehala bilakatu nintzen kide", azaldu du. Ez da lehen aldia lehiaketan parte hartzen duela: "Partai-

deontzat doakoa da eta iaz, adibidez, bi argazki bidali nituen eta biak fina-lista izan ziren".

Urtzi Verari harrotasuna sortu dio hurbileko argazkiak egin izana-k: "Kilometro zero ko irudiak dira. Gorbeian egin ohi ditut nire lanen %90 eta hauek Itzinan hartu nituen".

Argazkilaria, gainera, ikastaroak eskaintzen jarraituko du Orozkon. Ikasturte honetan urtariletik au-rrera egingo du eta bestelako pro-posamena egingo du.

Haur eta nerabeen

Atelierren faktoria

2025/26 ikasturteko ikastaro eskaintza
MATRIKULAZIOA ZABALIK!

Astelehenetan 17:15–18:45 Keramika eta artea Buztinarekin esperimen-tatzeko eta sortzeko • Adina: 2016–2021 bitartean jaiotako haurrentzat. • Datak: urriaren 6tik ekainaren 15era. • Prezioa hilabeteko: bazkideek 40€/ Ez-bazkideek 45€. • Irakaslea: Aitziber Duarte.	Martitzenetan 17:15–18:15 Sukaldaritza eta natura Inguruko eta garaiko produktuekin kozinatzeko • Adina: 2016–2022 bitartean jaiotako haurrentzat. • Datak: urriaren 7tik ekainaren 16ra. • Prezioa hilabeteko: bazkideek 25€/ Ez-bazkideek 30€. • Irakaslea: Aritz Lili Lekanda.	Martitzenetan 17:15–18:15 Bideo-podcast Euskarazko ahozketasuna lantzeko • Adina: 2010–2015 bitartean jaiotako haurrentzat. • Datak: urriaren 7tik ekainaren 16ra. • Prezioa hilabeteko: bazkideek 15€/ Ez-bazkideek 20€. • Irakasleak: Izaro + Maddi + Xabier
Eguaztenetan 16:00–17:30 Arte eszenikoak Gorputza jorratzeko: ahotsa, mugimendua, jolasa... • Adina: 2012–2015 bitartean jaiotako haurrentzat. • Datak: urriaren 8tik ekainaren 17ra. • Prezioa hilabeteko: bazkideek 25€/ Ez-bazkideek 30€. • Irakaslea: Leire Sanjurjo.	Eguaztenetan 17:30–19:00 Arte eszenikoak Gorputza jorratzeko: ahotsa, mugimendua, jolasa... • Adina: 2009–2011 bitartean jaiotako haurrentzat. • Datak: urriaren 8tik ekainaren 17ra. • Prezioa hilabeteko: bazkideek 25€/ Ez-bazkideek 30€. • Irakaslea: Leire Sanjurjo.	Eguenetan 17:15–18:15 Dantza sortzailea Gorputza jolasteko eta musikaz gozatzeko • Adina: 2016–2021 bitartean jaiotako haurrentzat. • Datak: urriaren 9tik ekainaren 18ra. • Prezioa hilabeteko: bazkideek 25€/ Ez-bazkideek 30€. • Irakaslea: Maria Iturbe.

Izen-emateak eta helduentzako atelierren informazioa:
www.faktoria.eus

Errotari kalea 4–8 Audio (Araba)

www.faktoria.eus

693 85 53 12

faktoria@aiaralde.eus

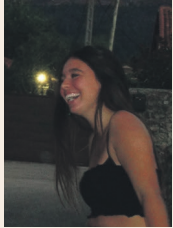
Babestutako edukia

Iraila

FAKTORIAN

12, barikua
17:30 • Faktorian
JAIALDIA/
IKASTURTE
HASIERA JAIA
UR LUDOTEKA +
PARRILLADA
DOAKOA
#KOMUNITATEFAKTORIA
#AMESTEKOFAKTORIA

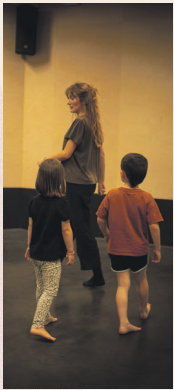
12, barikua
22:00 • Faktorian
ILUNTZE MUSIKATUAK/
XIMENA
BAZKIDEEK 5€
EZ-BAZKIDEEK 7€
#KULTUREFAKTORIA
#KOMUNITATEFAKTORIA

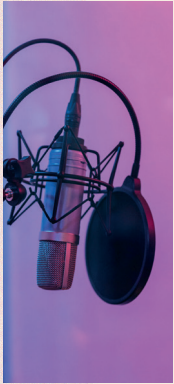
13, zapatua
11:30 • Faktorian
HELDUEN ATELIERRAK/
KERAMIKA SAIOA
AITZIBER
DUARTEREKIN
BAZKIDEEK 25€
EZ-BAZKIDEEK 30€
#SORMENFAKTORIA
#ATELIERRENEFAKTORIA

13, zapatua
12:00 • Faktorian
TOPAKETA/
ARABAKO GAZTE
FEMINISTEN
TOPAKETA
DOAKOA
#FEMINISMOFAKTORIA
#ELKARLANFAKTORIA

17, eguaztena
17:00 • Faktorian
HAURREN ATELIERRAK/
FAKTORIAKO
ATELIERRAK
EZAGUTZEKO
GINKANA
KERAMIKA,
SUKALDARITZA
ETA DANTZA
SORTZAILEA
DOAKOA
#ATELIERRENEFAKTORIA

18, eguena
17:30 • Faktorian
ATELIERRAK/
NERABEENTZAKO
ATELIERRAK
EZAGUTZEKO
EGUNA
ARTE ESZE-
NIKOAK ETA
BIDEOPODCAST
TAILERRA
DOAKOA
#ATELIERRENEFAKTORIA

26, barikua
19:00 • Faktorian
ARTE HARTZE ZIKLOA/
URBAN BAT
JAIALDIA
"EZ ZUREAN EZ
NIREAN"
DOAKOA
#KULTUREFAKTORIA
#SORMENFAKTORIA

28, domeka
12:00 • Amurrión
Kultur Etxetik hasita
(Obra ibiltaria)
ARTE HARTZE ZIKLOA/
HITZAURREA
PISZIFAKTORIA
IDEIEN
LABORATEGIA ETA
FIKZIO FABRIKA
DOAKOA
*Emanaldiaz gozatu ahal izateko,
parte hartzaileek telefono
mugikorra (kargatuta eta
interneteko konexioarekin) eta
entzungailuak eraman behar
dituzte.
#KULTUREFAKTORIA
#SORMENFAKTORIA

IRAILAREN
26TIK
AURRERA
ASIER HANDY
ETA BITXIREN
ERAKUSKETA

BSIITEN ORDUTEGIA:

Astelehenetik barikua
17:00 - 20:30
Zapatuetan
10:30 - 14:00
+Ekitaldiak daudenean

#ARTEHARTZEZIKLOA
#SORMENFAKTORIA

WWW.FAKTORIA.EUS

INFORMAZIO
GEHIAGORAKO:
HARPIDETU GURE
WHATSAPP KANALERA!

Kirola

**“ILUSIOZ BETETA
NAGO MUNDUKO
TXAPELKETA
EUSKAL
SELEKZIOAREKIN
JOKATZEAGATIK,
BAINA EZ DUT
PRESIORIK
SENTITZEN”**

NAROA SAEZ ARREGI (Orozko, 2004) HAUTATU DU EUSKAL SELEKZIOAK BERE KOLOREAK ORDEZKATZEKO OFIZIALKI LEHENENGO ALDIZ ARGENTINAN JOKATUKO DEN TRINKETEKO MUNDUKO TXAPELKETAN.

Testua eta argazkia **Aimar Gutierrez Bidarte**

Argentinara zoaz Euskal Selektzioarekin Munduko Txapelketa jokatzera, 23 urte azpiko mailan. Nola jaso zenuen deialdia?

Euskal Selektzioak Munduko Txapelketan parte hartuko zuela jakinarazi zidan entrenatzaileak, eta hautatzailea ezagutzen zuela. Jokalarien bila ari ziren eta nik probatu egin nahi nuen; horrela sartu nintzen lehenengo hautaketa horretan.

Hiru hilabeteko prozesua izan da eta horren ostean erabaki dute selektziorako nor deitu.

Nolakoak izan dira hiru hilabete horiek?

Ez dakit, egia esan, frontoian eta nire egunerokoan hain buru-belarri sartuta egon naiz, ezen ez baina oso kontziente izan.

Berez, hiru hilabetez luzatu diren entrenamendu saioetan egon gara murgilduta. Hautatzaileak erabakitzen zuen nork jarraitzen zuen eta nork ez.

Espero zenuen deialdian sartzeara edo ezustekoa izan da?

Espero nuela esatea itsusia izango litzateke, baina opari eta aukera polita izango da Argentinakoa.

Eta noiz joango zarete Argentinara?

Irailaren 11n hara joango gara eta Munduko Txapelketa irailaren 14tik 22ra bitartean jokatu da. Venado Tuerton arituko gara. Bi bikote joango gara. Bi jokalaria izango dira titularrak eta besteak ordezkioak, baina hondino ez dakigu nor den nor. *Top secret*, momentuz.

Ez dakigu ere nortzuk osatuko dituzten bikoteak. Bi aurrelari eta bi atzelari goaz. Ni aurrelaria naiz. Entrenamenduetan bi atzelariekin aritu naiz jokoan. Lehenengo batekin aritzen nintzen eta gero hautatzaileak bikoteak trukutzen zituen.

Zelan moldatzen zara beste kideekin?

Hautatutako nesketako bik Orozkon jokatzeko dute, taldeki-deak eta lagunak gara. Hirugarrena Hernanikoa da. Hori ere ezagutzen dut bere aurka lehiatu naizelako.

Ez neukan harreman estua berarekin, baina Euskal Selektzioari esker harreman handiagoa dugu. Abuztuan egunero joan

naiz berarekin entrenatzera, Maider Mendizabal munduko txapeldunarekin txapelketa pres-tatzeko aukera izan baitugu. Harreman oso ona daukagu.

Hilabete hauek oso biziak izaten ari dira?

Bai, abuztuan hiru orduz entrena-tu dugu egunero. Topera gaude eta niretzat sekulako aukera izan da. Prozesu luzea izan da, prest egon naiz hori barneratze-ko eta egin dut.

“Abuztuan hiru orduz entrenatu dugu egunero. Topera gaude eta niretzat sekulako aukera izan da”

Urte berezia izango da aurtengoa. Euskal Selektzioa lehenengo aldiz lehiatuko da nazioarteko txapelketa batean. Zer sentitzen duzu kolore horiek ordezkatzeko? Presio berezirik?

Ez, ez daukagu ezer galtzeko. Lehenengo aldia izango da gure selektzioarentzat eta guk argi daukagu ez garela trinketelariak. Urte osoan frontoian jokatzeko dugu eta ez trinketearen. Trinketeak asko aldatzen du jokatzeko modua, eta gu ez gaude horretara ohituak. Gu frontoian aritzen gara eta ez dugu eskumako hormarekin jokatzeko. Trinketearen ezker horman, bestalde, teilatu txikia dago... Jokoaren estruktura guztiz desberdina da.

Aurretik lehiatu naiz trinketearen, baina ez da ohikoena Bizkaian. Hortaz, esperientzia gehitza joan behar dugu, ahalik eta hoberen egitera.

Ilusioz beteta nago Euskal Selektzioarekin joateagatik, baina aldi berean ez dut presiorik sentitzen.

Aurkariren bat ezagutzen duzue?

Duela aste batzuk egin genuen topaketa bat frantziarrekin eta

Kirola

azkenean nabaritzen da euren bizitza osoa trinketean igaro dutela, guk frontoian igaro dugun moduan.

Espainiako Selekzioarekin ere aritu gara. Esango nuke Frantzia dela txapeldunak izateko hautagai nagusia.

Hori da zure pronostikoa?

Faboritoak frantziarrak eta argentinarrak direla uste dut, baina gu talde onean gaude eta uste dut, ondo eginda, hirugarren edo laugarren postua lortzeko borrokatu ahal garela. Ondo legoke.

Espainiako Selekziokoak eza-gutzen dituzu?

Bai, jokalaria bat nire aurkari izan da eta harremana dut bera-rekin.

Zenbat talde izango dituzue aurrean?

Gomazko paletako bederatzi selekzio lehiatuko gara mundia-lean. Nik nire buruari buruz berba egiten dut, baina uste dut oraindik ez garela kontziente Argentinara joango garenik ere.

Sarez, eskuz, larruz eta gomaz

“Maider Mendizabal munduko txapeldunarekin txapelketa prestatzeko aukera izan dugu”

ere jokatuko da Munduko Txapelketan, ikusteko esperientzia polita izango da.

Noiz hasi zinen frontoian?

Esku-pilotan hasi nintzen. Nire neba nagusia esku-pilotan aritzen zen eta entrenamenduak ikusterera joaten nintzen. Aspertu egiten nintzen bi orduz eserita egoteaz, nik ere nire nebak egiten zuena egin nahi nuen. Amari esan nion izena emateko, eta lau urtez esku-pilotan aritu nintzen. Gerora palan jokatzeko gonbita jaso nuen, eta denboraldi batez bi kirolak uztartu nituen.

Esku-pilotan takoekin jokatzen hasi ginenean, ordea, etsitu egin nintzen, ez nuen gogoko. Palarekin geratzea erabaki nuen. Bi urteko etenaldia egin nuen, 2019an itzuli nintzen palara. Orduetik jo ta su nabil.

Etorkizunean pentsatu duzu?

Palari esker ez da inor bizi. Lau aldiz munduko txapelduna izan dena ezagutzen dut, eta bera ere ezin izan da horretaz bizi. Zaletuak gara eta zale gisa gure lorpen handiena izan dai-

“Gu talde onean gaude eta uste dut, ondo eginda, hirugarren edo laugarren postua lortzeko borrokatu ahal garela”

teke Munduko Txapelketa batean parte hartzea eta irabaztea. Sarez, eskuz, larruz eta gomaz ere jokatuko da eta esperientzia polita izango da.

Txapeldun izateko arrakala txikia ireki dela uste duzu?

Kontua da poliki-poliki etorkizuna lantzea nesken artean Euskal Selekzioan.

Aurtengo txapelketa bat-batean heldu da, baina erabili dezakegu hurrengo urteei begira ikasteko. Nork daki inoiz Munduko Txapelketa absolutura joango garen.

Emakumezkoen eta gizonezkoen arteko ezberdintasuna dago aukeren aldetik?

Uste dut modalitateen arabekoa dela. Gure entrenatzailea, esaterako, profesionala da.

Mutilek horretarako aukera dute, baina emakumekez. Geroz eta gehiago deitzen gaituzte herrietatik, baina profesionalizazioa oraindik urrun dago.

Orozkon giro pilota duzue frontoian.

Gure atzetik belaunaldi ona dator eta eskola dago Orozkon.

Naroa Saez, Naroa Zulaika eta Olatz Zulaika Olgetan taldeko jolaskariak arituko dira Euskal Selkzioarekin Argentinan. **Mikel Isusi**

Kirola

JON RIVERA AULESTIAk (Laudio, 2010) ESPAINIAKO GIMNASIA ERRITMIKOKO TXAPELKETA IRABAZI DU JUNIOR KATEGORIAN. ESTATUKO HAMALAU ONENEN ARTEAN LEHIATUKO DA DATORREN DENBORALDIAN.

Testua eta argazkiak **Txabi Alvarado Bañares**

Espainiako Gimnasia Erritmikoko Txapelketa irabazi duzu. Nola baloratzen duzu lorpena?

Lehen egunean sailkapena izan zen. Uztaiarekin, pilotarekin eta mazoekin lehiatu nintzen. Uztaiarekin aritu nintzen lehenbizi, eta pozik atera nintzen, guztiz ondo egin ez nuen arren. Gero mazoak eta pilota egin nituen, eta oso ondo atera zitzaizkidan. Hiruren puntuazioak batuta bilakatu nintzen Espainiako txapeldun, eta hiru modalitateetako finalerara sailkatu nintzen, sei onenak baitoaz bertara.

Hurrengo egunean izan ziren finalak, eta oso ondo moldatu nintzen. Hirugarren postua lotu nuen uztaiarekin eta pilotarekin, eta mazoekin lehen postua lortu nuen. Oso pozik nago, eginiko lan guztiaren saria izan delako.

Baina honakoa ez da podiumera igo zaren lehen aldia, ezta?

2021etik daramat Espainiako Txapelketan parte hartzen. 2023an hirugarren postua lortu nuen Santanderren, uztaiarekin.

Zeintzuk dira esku artean dituzun hurrengo erronkak?

Denboraldia orain amaitu da, eta datorren otsailean hasiko da berriz, ekainera arte. Lehen kategoriara igotzea lortu dut, zeinetan hamalau onenak dauden. Gauzak hala, nire helburua izango da bertan mantentzea, lehen zortzien artean, azken seiak jaitsi egiten direlako.

Hori da nire helburua. Datorren urtean oso zaila izango da ezer gehiago lortzea, onenen aurka neurtuko naizelako. Gainera, gazteena nahiz kategoria horretan. 17 urtetik gorakoak daude bertan.

Hiru senior onenak eta hiru junior onenak igotzen dira bertara.

Asko aldatuko da zure egunerokoa kategoria igoeraren ondorioz?

Dena izango da berdina, baina orain arte hiru aparatuekin egin ditut eta datorren urtean lau egin beharko ditut, zinta gehituta.

Zer moduz moldatzen zara zintarekin?
Tira, iaz egin nuen eta...

Tresna guztien artean batz besteko ona lortzea izango da helburua.

Bai. Sailkapen orokorra da garrantzitsua. Lau ariketa on izatea da helburua, eta denak ondo egikaritzea.

Zertan moldatzen zara hobekien?
Mazoekin edo uztaiarekin.

Aresketa klubean hasi zinen gimnasia artistikoa praktikatzeko. Zer nolako bilakaera izan duzu ordutik hona?

Kirola

7-8 urterekin hasi nintzen bertan, nire arreba ere hor zegoelako. Izena eman nuen eta gustatu zitzaidan. Hasieran 1-2 ordu entrenatzen nituen astean, baina gero gehiago entrenatzeari ekin nion. 2021ean kategoria absolutura igo ninduten, eta Espainiako Txapelketara joan nintzen lehenbiziko aldiz. 2022an eta 2023an berdin.

Azken urte horretan Euskadiko Txapelduna izan nintzen sailkapen orokorrean, eta aurrean ere lortu dut.

Zure haurtzaro eta gaztaroaren zati handiena igaro duzu kirol hau praktikatzen. Noiz igaro zen zaletasun hutsa baino gehiago izatera?

Hasieran denbora pasatzera joaten nintzen, baina denborarekin ikusi nuen gauza serioagoa bilakatzen ari zela. Kategoria absolutura igo nindutenean konturatu nintzen ezin niela entrenamenduei hutsik egin, konpromisoa izan behar nuen.

Zerk motibatzen zaitu kirol honetatik?

Arduratsua goa bilakatzen nauela eta hobeto antolatzen laguntzen didala. Ez dut tarte askorik ikasketarako, eta hobeto antolatzen ikasi behar izan dut.

7:50 aldera jaikitzen naiz beti. Klasera noa 8:55etik 15:00etara. Autoan bazkaltzen dut 16:00etan entrenamendua dudalako.

Egun batzuetan 20:30ean amaitzen dut eta beste batzuetan 21:00etan edo 21:30ean. Ateratzean etxera joan, afaldu eta klaseko lanak egiten ditut, eta lotara.

“Datorren urtean oso zaila izango da ezer gehiago lortzea, **onenen aurka neurtuko naizelako**”

Eguneroko neketsua dirudi. Hala da?
Ez, asko gustatzen zait (barreak).

Zein da zure helburua epe ertain-luzera begira?
Une honetan ez dakit, nuen helburua jada bete delako. Horregatik, kategoria mantentzea da orain dudan erronka bakarra.

Zerk uste duzu ekarri zaituela honaino?
Konstantziak, egunero ondo entrenatzeak. Noski, badaude egunak zeintzuetan ez dudan horretarako gogorik, baina berdin joan behar naiz, eta ahalik eta hobekien egiten ahalegindu.

Kirol honek badu baita zati artistiko bat. Zer da garrantzitsuena?
Denaren batura bat da. Ariketek minutu bat eta 30 segundo iraun behar dute, eta badago kode bat markatzen dizuna ariketa bakoitzak zer izan behar duen nahitaez.

Estrategia bat jarraitzen duzue orduan?
Zailtasuna, artistikoa eta exekuzioa dira baloratzen diren alorrak, eta hobekien moldatzen zaren horrekin jokatu behar duzu. Ni, adibidez, zati artistikoan edo tresnaren maneian moldatzen naiz hobekien. Bakoitzak hobekien datorkion horretara jotzen du gehiago. Pilotako finalean, adibidez, abantaila nabarmena neukan. Horregatik, entrenatzaileak arrisku gutxiagoko zerbait egitea planteatu zidan, podiuma ziurtatzeko.

Kirola

ATLETISMOA

Munduko kros zirkuitu onenaren barruan egongo da Amurrioko Krosa beste urte batez

Majida Maayouf eta Younes Kniya izan ziren iazko edizioan garaile. Aiaraldea.eus

Testua
Aimar Gutierrez Bidarte

Iaz erdietsitako maila mantenduko du Amurrioko Krosak aurtengo edizioan ere. World Athletics Silver aintzatespena lortu zuen kirol probak azken edizioan, eta sei urteko ibilbidean nazioarteko izaera izan zuen lehendabizikoz. Aurtengo edizioak bide berdietik jarraituko du. Horrela iragarri zuten antolatzaileek sare sozialen bidez zabaldutako mezuan. Izan ere, ADOC elkarteak antolatutako zirkuituan sartu da berriro ere Amurrioko kirol hitzordua.

Mundu mailako kros zirkuiturik onenaren izendapena du ADOC elkartearen egutegiak, horrela berresten dute Espainiako Atletismo Federazioak, Europako Nazioarteko Federazioak eta mundu mailako World Athletics federazioak. Amurrioko Kroseko antolatzaileek "harrotasuna" adiera-

Abenduaren 28an egingo dute Amurrioko Nazioarteko Krosaren edizio berria, eta **iaz bezala World Athletics Silver aintzatespena izango du kirol probak**

zi dute, zirkuitu horren parte izateko aukeragatik.

Abenduaren 28an

Honezkero iragarri dute VII. Amurrioko Krosaren data: abenduaren 28an izango da, Refor kiro-lguneko zirkuituan. World Athletics Silver aintzatespenak sona mediatikoa eskainiko dio lasterketari, eta hainbat telebista katek zuzenean eskainiko dute ekitaldia.

Amurrioko Kroseko antolatzaileek iaz lortutako marka gainditzeko lanean ari dira. Mundu osoko 700 kirolari batu ziren azken edizioan, horien artean maila oso altuko atletak. "Antolakuntza lanetan gabiltza lasterketa bikaina eskaintzeko. Finantzaketan ere koska bat egin nahi dugu gora, ahalik eta atleta onenak Amurrioren egon daitezen bermatzeko", adierazi dio Pablo Mas Oinkariak taldeko kideak Aiaraldea Komunikabideari.

KICK BOXING-A

Izaro Blanco da Europako Unibertsitateen arteko Kick Boxing Txapelketako irabazlea

Izaro Blanco Pikaza lortutako azken garaikurrarekin. **I.B.P.**

Testua
Aitor Aspuru Saez

Euskal Herriko Unibertsitateak urrezko domina irabazi du Polonian Izaro Blanco Pikazari esker. Orozkoarra izan da bere ordezkaria Unibertsitateen arteko Kick Boxing Txapelketan eta garaipena berea izan da. Horrela, borrokalariak aurretik ezarritako xedeak bete ditu.

Gazteak hiru borroka irabazi behar izan ditu horretarako eta nabarmendu du "maila nahiko ona" egon dela txapelketan. Azpimarratu beharra dago Blancok palmares izugarria duela, eta munduko txapelduna izan dela aurretik.

Unibertsitateen arteko lehia-

keta, dena den, esperientzia berria izan da orozkoarrarentzat. "Oso ezberdina izan da giroa orokorrean, oso familiarra eta lasaia, alderatuta atzerrian egin ditudan beste txapelketa batzuekin", azaldu dio Aiaraldea Komunikabideari.

Laguntzarik ez

Blancok adierazi du txapelduna izateko bidea ez dela erraza izan, dirulaguntza ekonomikorik ez baitu jaso txapelketan parte hartzeko.

Edonola ere, orozkoarra pozik dago emaitzarekin eta etorkizunari begira argitu du: "Orain nire helburu bakarra entrenatzea eta gauza txikiak hobetzea da".

IZEN EMATEAK ZABALIK

MASTERS TALDEA

Igeri egitea gogoko? Oinarri ona badaukazu eta hobetu nahi baduzu, zure zain gaude!

☎ 680 40 48 42
📱 @cnlaudio

Babestutako edukia

irailak 13

ANDRE MARI ZURIAREN PLAZA

Gasteiz*
HERRITIK
EUSKARAREN
HIRIRA

1000 URTEZ
LOTZEN GAITUEN HARIA

PROGRAMAZIOA

- 11:00
Familienezako emanaldia
“Pon eta Pa” *Bapatean Zirko*
12:00 (Plaza berria)
Kirola Jokoan
Badaiotz
12:00 (Plaza berria)
Aisialdi ekintzak
Kimuak + Goian
12:30
Bertso saio musikatua
Arabako Bertsozale Elkarte
13:30 (Plaza berria)
Herri kirolak
Harriti emakume taldea
Arabako Harria + Aizkolariak
- 16:00
Kontzertu akustikoa *Arrimu*
16:45
Bakarrizketa *Julen Axpe*
18:00
EuskaGintzaren ekitaldia
19:30
Zunba Herrikoia
20:30
Drag show *Andrigina & friends*
21:30
Kontzertua *Trikoma*
22:30
Kontzertua *Berriztu erromeria*
23:45
DJ-ak

EGUNEAN ZEHAR

JOALDUNAK
ARAI KONPARTSA
FOOD TRUCK
ZOZKETAK

Ayuntamiento
de Vitoria-Gasteiz
Vitoria-Gasteizko
Udala

Herriko plaza

Arale
Zorionak maitia! Mila esker
hamazazpi urte eder hauengatik
nire argia zara

Ama

BIDALI ZURE ZORION AGURRA!

Idatzi zure mezua eta bidali argazkia agurrak@aiaraldea.eus helbidera eta Aiaraldea.eus atarian plazaratuko dugu.
Irailaren 24an argitaratuko da hamabostekariaren hurrengo zenbakia.

Denborapasak

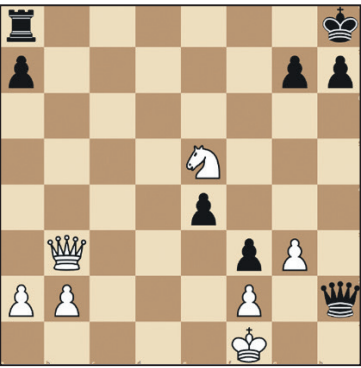
SUDOKU OSO ZAILA

			4	7		9		
5			2					
	2							8
		8				7		
		4		9	5		3	
	3		7					1
4							7	
		6					9	5
		5			9			

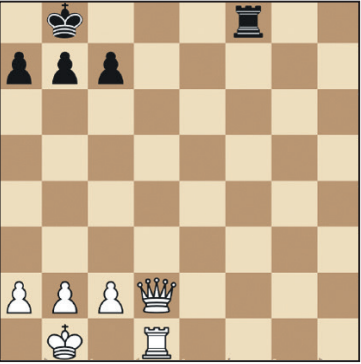
SUDOKU ERRAZA

			6				7	2
	8		2		4	6	5	3
6			7		5	8		
					7			
	7	5				4	3	8
8						7		5
	4	8				3		
	2			6		5	8	7
3					8	9		

COZ MATEA

DAMIANO MATEA

DENBORAPASEN SOLUZIOAK
Sudoku eta xake partiden soluzioak webgunean ikusgai: www.aiaraldea.eus/denborapasak

Zuriek jokatzten dute eta mate egiten dute.
Amurrioko Xake Taldea

Ikasturte hasierako JAIA!

IRAILAK 12, BARIKUA

FAKTORIAN

17:30 Ur ludoteka (doakoa)
20:00 Parrillada (doakoa)
22:00 Kontzertua

XIMENA

FAKTORIA

Errotari kalea, 4-8 pabilioia, Laudio (Araba) · 946 568 554 · faktoria@aiaraldea.eus · www.faktoria.eus

Herriko plaza

Boluntarioen Txokoa Dozenaka inurriren lan ikusezin eta isilari esker egiten du aurrera Komunikabideak. Badira hamabostekariak euren auzoan banatzen dutenak. Badira argazkiak bidali eta albisteen berri ematen dutenak. Guztiak dira ezinbestekoak. Haiei guztiei esker ona eta ahotsa ematea besterik ez dugu.

MANU MIER AYO
KOLABORATZAILEA

“KOMUNIKABIDE HANDIEK EZ DUTE GAITASUNIK ZERBITZU HAIN PERTSONALIZATUA ESKAINTZEKO”

Noiz izan zenuen Aiaraldea Komunikabidearen berri aurrenekoz?

Ni izatez algortarra naiz, eta nire alaba jaio zenean Urduñara etorri ginen bizitzera, orain dela 18 urte. Beti interesatu izan zaizkit inguruan gertatzen diren gauzak, eta nola Internet bidez Aiaraldea Komunikabideak zerbitzu oso ona eskaintzen duen, gertutik jarraitu izan dut aspalditik.

Beti gustatu izan zait argazkiak ikustea, eta horrek *engantxatu* ninduen Aiaraldea Komunikabidera.

Kolaboratzaile bezala aritu zara ere.

Teknologiak erraztasun handiak eskaini dizkigu. Horregatik, Aiaraldea iristen ez den tokietako argazkiak atera eta bidali egiten ditut erredakziora. Lan boluntarioa izaten da nagusiki, ez kazetariak hori eskatu

didatelako. Gogoan dut, behin, Morrilloiaren jaitsierako argazki polita atera nuela mugikorrarekin. Argazki hori argitaratuta egon behar zela pentsatu eta Aiaraldeara bidali nuen, bertan publikatu zezaten. Hartu eman polita sortu dut komunikabideko kazetariekin.

Aspalditik duzu argazkilaritzarekiko zaletasuna?

Bai, txikitatik. Gaztetan argazkiak errebelatzeko laborategia zuen mendi-talde batean aritzen nintzen. Han ibiltzen nintzen zuri-beltzezko argazkiak errebelatu eta errebelatu.

Batez ere, urteak pasa ostean, argazki horiek berreskuratzea eta berriro ikustea dut gogoko. Memorian gordetzeko kontuak dira, eta, nork daki, balio historikoa ere izan dezakete. Niretzat garrantzitsua da argazkiak egitea eta hauek ondo gordetzea.

Zuk, Manu, teknikari lanak egiten dituzu EITBn eta ondo ezagutzen duzu komunikabideen mundua. Zer nolako garrantzia du, zure ustez, tokiko kazetaritzak?

Hurbiltasuna ematen duten komunikabideak dira tokiko komunikabideak, medio handiak iristen ez diren tokietara ailegatzen direnak. Telebista eta egunkari handiek ez dute gaitasunik zerbitzu hain pertsonalizatua eskaintzeko. Inguruan zer gertatu den ezagutze-ko gertuko komunikabideak dira beharrezkoak.

Gertutasun horrek aukera ematen du zerbaitek funtzionatzen ez duenean aldatzen saiatzeko. Erredakziora deitu duzu inoiz hobekuntzak proposatzeko.

Interneteko erabiltzaile sutsua naiz. Beste web-orriren batean gauzek hobeto funtzionatzen dutela ikusten badut, Aiaraldearekin dudana gertutasuna baliatzen dut hobekuntzak proposatzeko.

Argazki galeriak ikusteko sistema berria ez zait batere ona iruditzen. Argazkiak oso txiki ikusten dira, bereizmen gutxiarekin. Aldatu beharra duzue hori, gainera kazetariok egiten duzuen lanaren kontra ere egiten du. Garrantzitsua da erabiltzaileek argazkiak ondo ikusteko aukera izatea, tokiko komunikabideek eskaintzen duten hurbiltasun horretan gakoa da hori.

Gaia aldatuta, herri-mailan modu aktiboan parte hartzen ikusi zaitugu ere, hala nola Antiguako jaien antolakuntzan.

Bai, Antiguako bizi naiz eta beti lagundu izan dut bertako jaien antolakuntzan. Patxi Arbaizagoitiak antolatzen zituenean hasi nintzen kolaboratzen, eta gerora bizilagun talde batek hartu genuen horiek kudeatzearen ardura. Aurtengo festetan alde batera egin dut, jarraituko dut laguntzen baina ez pisuzko ardurekin. Belaunaldi gazteei eman behar zaie aukera, eta, gainera, lan polita egingo dute ziur.

Argitaratzailea: Aiaraldea Kooperatiba Elkartea **Tirada:** 10.000 ale.
Maistasuna: Hamabostekaria **Lege gordailua:** BI-1230-2013
Posta elektronikoa: egunkaria@aiaraldea.eus | agenda@aiaraldea.eus | erredakzioa@aiaraldea.eus
Publizitatea: publizitatea@aiaraldea.eus | 688 62 53 94
Helbidea: Errotari kalea 4-8 pabilioia, Laudio. Araba. 01400
Telefonoak: 94 656 85 54 | 688 84 81 52
Webgunea: www.aiaraldea.eus

ERREDAKZIO OHARRA: Aiaraldea Aldizkariak ez du beregain hartzen iritzi artikuluetan, zein egindako elkarrizketetan adierazitakoaren erantzukizuna.

ESKER BEREZIAK BANATZAILE BOLUNTARIOEI: Sofia Cisneros, Aitziber Alava, Josu Zabala, Genma Corbella, Endika Arribas, Christian Alemany, Gartzen Garaio, Aitor Fernandez, Jon Catalan, Iñaki Larrakoetxea, Amets Meaza, Lander Ria, Xabi Ugalde, Alberto Gutierrez, Eunat Molinuevo, Ekhiñe Etxepeteleku

EGUNKARI HAU LAGUNTZEN DUTE:

Irakurketa gunea

MUNSTROEN ESKOLA

Idazlea: Sally Rippin
Ilustratzailea: Chris Kennett
Argitaletxea: Mezulari
Irakurtzen ikasten hasi diren haurrentzako ipuin sorta bikaina da. Letra larriz idatzita daude ipuinak. Munstro ezberdinen istorioak kontatzen ditu ipuin bakoitzak. Iruditegi erakargarria du eta irakurtzera hurbiltzeko intersgarriak dira.

MORTINA

Idazlea: Barbara Cantini
Argitaletxea: Mezulari
Adina: 8 urtetik gora
Mortina protagonista duen nerabeentzako ipuin sorta bat da. Mortina zonbia da, ez da beste nerabeak bezalakoa. Bere izebarekin bizi da eta izebak asko babestu nahi du, ez dio kalera ateratzen uzten. Mortinak Armen gaua baliatzen du kalera ateratzeko eta lagunak egiteko.

JOLASGUNEAK

Sokasaltoan aritzeko kanta: Zapi bat eskuan dugula jolasten da eta abestian dioena egin beharko da.

TXORIA GOIAN KANTARI,
HEMEN GU SOKA SALTARI,
ZAPIA BEHERA
BAT, BI, HIRU,
ZAPIA GORA,
BAT, BI, HIRU
PATRIKAN SARTU ETA KANPORA

KOKORIKO
HEZKUNTZA FAKTORIA

Denbora

Hasi da ikasturte berria, atzean utziko ditugu egun luzeak, be-roa eta errutinarik gabeko egun zoroak. Berriz bueltan dira ordu-tegi zorrotzak, denbora librerik gabeko joan etorriak.

Denbora balio preziatua da guztiontzat, haurrek agian hain-beste adierazi ez arren beraientzat ere, beraien denbora oso garrantzitsua da. Gehienetan gurasoen kontziliazio ezaren on-dorioz, edo gure haurrek, oso txikitatik, hainbeste konpetentzia izan behar dituztela saldu digutenez (kirola, ingelesa, adieraz-pena...), haurren ordutegiak gora arte betetzen ditugu. Lan or-duekin konparatuko bagenu, noizbait pentsatu izan duzue zuen haurrek zenbat ordu ematen dituzten egunean produkzioan eta zenbat aisialdian?

Eta ez, aisialdia ez da musika klasea, dantza klasea edo futbol entrenamendua... Haurrek, askotan ondo pasatzen duten arren, eskolaz kanpoko horietan pasatzen duten denbora ere ordu pro-dukzioak dira. (pertsona batzuk beraien lanetan ondo pasatzen duten moduan, lana izan arren).

Aisialdia izateko haurraren behar eta nahiaren arabera izan behar du denbora hori. Gidatua den kasuetan, jolasean oina-rritua egon behar da. Gaur egungo eskolaz kanpoko gehienek ez dute jolasa oinarri eta ez daude haurraren erritmo eta behar-re-tara doituak. Helduek ez dituzte eskolaz kanpokoak ordaintzen haurrek jolasteko edo, askoren hitzak erabilita, “ezer ez egiteko”. Etekin produktiboa atera nahi diote inbertitutako denbora eta diruari.

Haurrak sistema honetan oso txikitatik prestatzen ditugu mundu laboral ankerrerako. Berarentzako denborarik gabeko haur bat, ondo doitu da ordu “extraz” beteriko sistema batean. Denbora librerik gabeko haur batek produktibitateari garran-tzia handiagoa emango dio, bere gozamena edo ondo pasatzea-ri baino. Haurrek denbora behar dute, beraientzako benetako denbora, aspertzeko denbora, beraien lagunekin maltzurkeriak pentsatzeko denbora, jolas berriak sortzeko denbora, espazio ez-berdinetan esperimintatzeko denbora...

Denborari garrantzia ematen badiogu eta haurrari beraien ai-sialdia goraipatzen badiogu beste guztiaren gainetik, nagusitan ez da langile pasiboa izango eta beraren denborari garrantzia emango dio beste guztiaren gainetik.

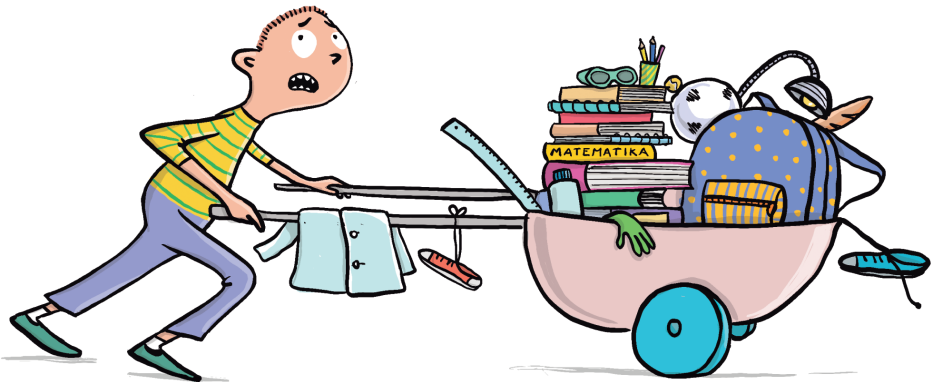
PIPIRRANA ERREZETA

- OSAGAIK:**
- Berakatz
 - Piper berdea
 - Tomatea
 - Arrautzak
 - Luzokerra
 - Atun oliotan
 - Olia
 - Zapparria

- NOLA EGIN:**
1. Arrautzak 10 minutuz egosi. Behin egosita, zuritu eta gorringoa eta zuringoa banatu.
 2. Zapparrian berakatz txikitua bota eta zanpatu. Horri piper berde txikitua bota eta zanpatu. Berakatzari eta piperrari arrautzaren gorringoa gehitu eta dena nahastu.
 3. Zapparrian egindako nahasketa horri olio gutxinaka gehitu, nahastu eta loditzen dela ikusi. Maionesa baten testura hartu behar du.
 4. Tomateen txanda da orain. Zuritu (labanarekin ipurdian gurutze bat egin eta 10 segundoz egosi eta azala segituan kenduko da), eta txikitu.
 5. Luzokerra eta arrautzaren txuringoa txikitu.
 6. Dena nahastu, zapparrian egin dugun saltsa, tomate zurituekin, luzokerrarekin eta arrautzaren zuringoarekin.
 7. Azkenik atuna ireki eta txikituta bota.
 8. Onena izozkailuan apur bat sartzea izango da, hotz jateko.

Aiaraldeko Hezkuntza Faktoria

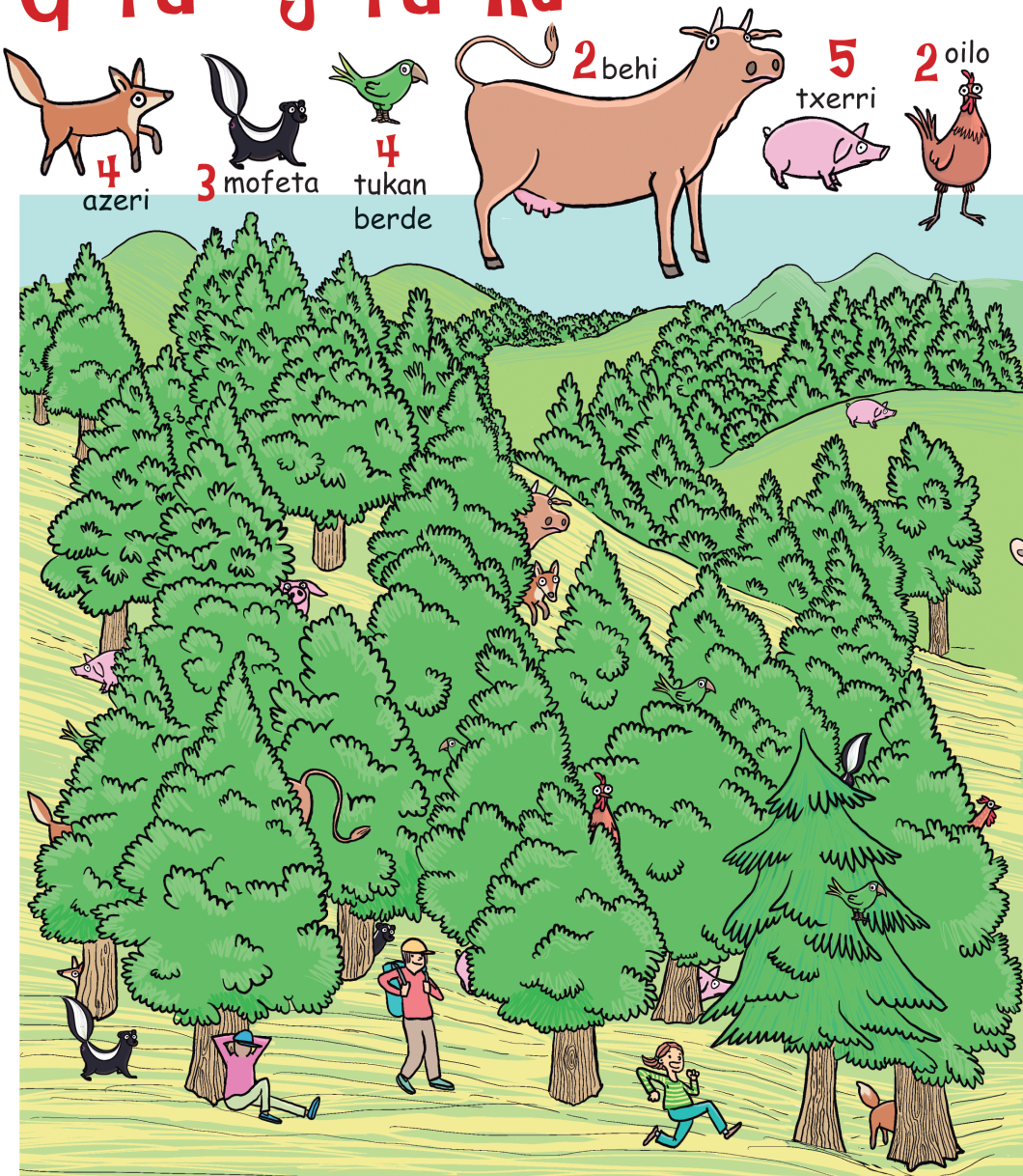
Aurki itzazu bi irudi hauen artean dauden aldeak. 11 dira.

ALdea dago!

Gorde-gordeka

Bila itzazu abere hauek:

Zein ote?

Neska-mutil hauetako batek piper egin du gaur. Zein ote? Hemen argibideak:

- Sabeleko minez dagoela esan dio amari, eta egia zen.
- Ez du lagun askorik, baina eskolan gustura egoten da.
- Etxean pozik gelditu da.
- Ohean liburu bat irakurri du azkar-azkar.
- Sendatzen denerako, gaiztakeria batzuk pentsatu ditu.
- Sarritan galtzen du arreta, baina entzutea gustatzen zaio.

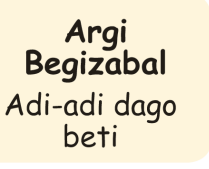

Mizkine Bazterretxea
Gorroto du bere gela

Apatx Lasa
Inoiz ez du presarik

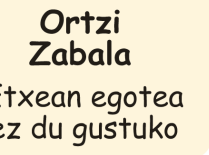
Argi Begizabal
Adi-adi dago beti

Urko Eroburu
Gezurrak esaten ditu

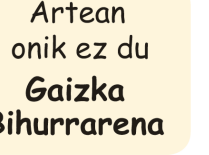
Ortzi Zabala
Etxean egotea ez du gustuko

Izar Goitia
Beti ilargian

Artean onik ez du Gaizka Bihurrarena

Maitane Gozategi
Lagun asko ditu eskolan

Soluzioak

Kontra Aiaraldetik mundura

BEÑAT ORTIZ DE LUNA

JAIOTERRIA
LUIAONDO (2005)

BIDAIAREN XEDEA
UNIBERTSITATE IKASKETAK
EGITERA JOAN DA
KOLONBIARA

KOLONBIA

DESKRIBAPENA

Hego Amerikako ipar-mendebaldeko estatua da, kontinenteko laugarren herrialderik handiena. 1810 eta 1819 urteen artean lortu zuen independentzia, Simon Bolivar buru zela. XX. mendeko bigarren erditik aurrera gatazka armatu batean egon da murgilduta herrialdea, Kolonbiako Gobernuaren eta zenbait talde matxinaturen artean.

AZALERA

1.141.748 kilometro koadro.

BIZTANLEAK

52,3 milioi biztanle.

HIZKUNTZAK

68 hizkuntza indigena koofizial daude Kolonbian.

“KOLONBIAN BETI IZANGO DUZU NORBAIT LAGUNTZEKO PREST”

Kolonbian zaude, zer keraman zaitu bertara?

Beti izan dut buruan Hego Amerikara joatea gustatuko litzaidakela eta aurreko urtean aukera eman zidaten unibertsitatean, Humanitate Digital Globalen graduari, derrigorrezkoa nuen eta. Hiru aukera nituen Hego Amerikan ikasketak burutzeko: Mexiko, Puerto Rico eta Kolonbia, horien artean erakargarriena Kolonbia iruditu zitzaidan. Zergatik? Ba ez nuke jakingo ondo erantzuten baina aipatu ahal dudana gauza bakarra da banekiela Hego Amerikan hizkuntza aldeetik errazagoa egingo zitzaidala, ingelesez ez naizelako hain ondo moldatzen. Aldi berean, Europatik kanpo dagoen gizarteak duen eurozentrismoaren ikuspuntua ezagutu nahi nuen.

Kolonbiako zein zonaldetan zaude?

Medellin hirian nago. Bogotara joateko aukera ere banuen, bai

na bertan egondako beste ikasle batzuekin hitz egin eta informazioa bilatu ondoren, Medellinek gehiago erakarri ninduen. Oraindik ez naiz Bogotan egon baina bertan ikasten dauden lagun eskaldunak ditut eta seguraski bertara joango naiz bisitan, aukeraketa ona egin dudala egiaztatzen (barreak). Oso pozik nago Medellinen, Carlos E. Restrepo deituriko auzo bizi batean bizi naizelako eta ikasten dudana unibertsitatea ikaragarria iruditzen zaidalako.

Nolakoa da zure egunerokoa bertan?

Hilabete daramat hemen baina benetako jardunean duela bi aste hasi nintzen, unibertsitatean hasi nintzenean. Lehenengoko asteak hirian pixka bat kokatzeko balio izan zitzaizkidan, izan ere, aste horrek zailak izan ziren niretzat. Orain, gutxinak gutxinaka moldatzen hasi naiz. Unibertsitateko klaseak astelehenetik asteazkenetara ditut

eta ordu nahikotxo sartzen ditut bertan. Hurrengoko egunak libre hartzen ditut Kolonbiako beste herri eta zonalde desberdinak ezagutzeko. Hala ere, kirola egiteko tarte batzuk eskaintzen dizkiot neure buruari egun libre horietan eta, nola ez, hirian ezagutzen ari naizen lagunekin ondo pasatzeko.

Bidaiatzeko eta Kolonbia ezagutzeko tarteak izan duzu ere.

Kolonbia oso handia da eta oraindik Medellinen asko falta zait ezagutzeko. Egia da Medellin turistentzako egingo dagoela eta momentuz leku “ospetsuenak” edo turistentzat bideratuta daudenak bisitatu ditudala. Orain hasi naiz bertako lagunak egiten eta Medellin hiriko espazio desberdinak eta interesgarriak ezagutzen beraiei esker. Hala ere hiritik ere atera gara eta Guatapé eta Eje Cafetero bisitatu ditugu. Biak oso desberdinak dira elkarren artean, baina interesgarriak.

Nolakoa da bertako gizartea?

Hemengo gizartean oso esku zabalak dira aspektu guztietan, hau da, beti izango duzu norbait laguntzeko prest eta, nahiz eta bakarrik egon, konpainiaz jaso zaituzte. Auzoan “lagun” bat egin dut, batez ere gure harremana futboletik dator (bioi gustatzen zaigulako) eta beti elkar topatzen dugulako astean behin taberna berdinean futboleko partidak ikusteko. Berak, aipatu zidan niretzako zerbait zeukala nire urtebetetzea zela eta, eta Atletico Nacionaleko Medellin hiriko futboleko kamiseta oparitu zidan eta soilik bi astez ezagutzen genuen elkar. Horrekin esan nahi dut askotan prest daudela edozeini laguntzeko eta leku berri batean gainerakoei gustura sentiaraztea dutela helburu lehenengo momentutik.

Zeintzuk dira Kolonbia eta Aiaraaldearen arteko desberdintasun nagusiak?

Esango nuke batez ere hemen arratsaldeko seiretan beti gaua dela, arraro samar egiten zait oraindik hilabete eta gero. Hemen, Medellinen, beti egiten du temperatura eta eguraldi berdina, horregatik esaten diote udaberri betierekoaren hiria dela. Laburbilduz, Aiaraaldean arratsaldeko seiretatik aurrera beti egongo da bizitza kalean, tabernetan edota herriko plazan. Hemen ez, asteburuetan soilik. Hori bai, asteburuetan sekulako giroa dago.

Badago antzekotasunik?

Zerbait bai. Adibidez, ostegunetan nire auzoan jendearentzat kontzertu irekiak egiten dituzte eta antzekotasun handia dauka osteguneko ikasleen pintxo-poteekin, jende ugari ibiltzen delako jan eta edateko, askotan musikarekin. Hori esango nuke dela bien antzekotasun handiena. Kultura aldetik, guztiz ezberdina da, bai janari aldetik edota jarrearen aldetik.